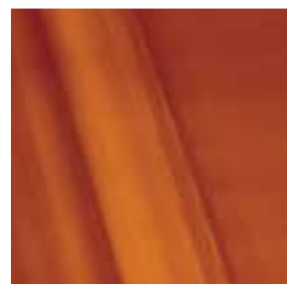

Danskuddannelse til
voksne udlændinge

Visitation

Vejledning om visitation
til danskuddannelse

Visitation

Vejledning om visitation til danskuddannelse

**Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration
November 2003**

Visitation

Vejledning om visitation til danskuddannelse

Udgiver:

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration
Holbergsgade 6
1057 København K
Telefon: 33 92 33 80
E-post: inm@inm.dk

ISBN: 87-91320-34-8

Oplag: 1000 eksemplarer

Publikationen er tilgængelig på internettet på <http://www.inm.dk>

Elektronisk ISBN: 87-91320-32-1

Omslag: punktumdesign

Foto: Claus Haagensen/Chili foto & arkiv og POLFOTO

Tryk: Malchow A/S, Ringsted

Publikationen kan bestilles hos
IT- og Telestyrelsen
Danmark.dk's Netboghandel
Tlf.: 1881
E-post: sp@itst.dk
www.netboghandel

Pris: 250 kr. inkl. moms

Forord

Lov nr. 375 af 28. maj 2003 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. træder i kraft den 1. januar 2004.

Reglerne om danskuddannelsernes indhold og tilrettelæggelse er fastlagt i bekendtgørelsen af december 2003 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Samtlige henvisninger i nærværende vejledning refererer til denne bekendtgørelse. De citerede bestemmelser fra bekendtgørelsen er markeret i teksten med kursiv og indsat i en ramme.

Vejledningen uddyber og supplerer bekendtgørelsens bestemmelser om udbyders indplacering af kursisten på danskuddannelse og modul. Materialet skal først og fremmest tjene som en hjælp til den visitator, som i den første visitationssamtale foretager en beskrivelse af den enkelte udlændings dansksproglige forudsætninger med henblik på korrekt indplacering på danskuddannelse og modul, så vedkommende fra første færd sikres det bedste undervisningstilbud.

Mappens forslag til visitationsopgaver er inddelt, således at materialer til afdækning af basale skriftlige færdigheder er placeret først, dernæst følger der opgaver for hvert niveau. Ved hver enkelt-opgave er instruktion i brugen anført.

Opgaverne er placeret fortløbende i mappen efter studieordningens sprogniveauer. Disse niveauer svarer til de europæiske standarder, som de kommer til udtryk i *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment (Council of Europe, Cambridge University Press, 2001)*. Niveauerne er indtegnet i modellerne i bilag 1 og bilag 2, og bekendtgørelsens målbeskrivelser for de seks moduler på hver danskuddannelse fremgår af bilag 3. Bilag 4 er et modulindplaceringsskema samt vejledning i brug heraf. Bagest i mappen findes to billedserier til brug for visitationen, indsat i lomme i mappens inderside.

For at lette visitators orientering i materialet er mappens enkelte dele markeret med en farve i øverste hjørne, således at opgaver til afdækning af basale læse-/skrivefærdigheder er markeret med rød, opgaver til niveauet *for breakthrough* med grå, *breakthrough*-niveauet med lyseblå, til *waystage* med mørkeblå, til *threshold* med lysegrøn og til *vantage* med mørkegrøn.

Vejledningen er udarbejdet af Integrationsministeriet ved pædagogisk konsulent Gitte Østergaard Nielsen i samarbejde med Irene Callesøe og Kirsten Andersen, Århus Kommunes Sprogcenter og Claes Mørkeberg, Næstved Sprogcenter.

Integrationsministeriet, november 2003

Indhold

Forord	3
1. Visitation	7
1.1. Optagelse til danskuddannelse.....	8
1.2. Indplacering på danskuddannelse og modul	9
1.3. Kursister med særlige vanskeligheder.....	11
2. Kursistforudsætninger	13
2.1. Danskuddannelsernes mål og målgrupper.....	14
2.2. Kursister på Danskuddannelse 1	14
2.3. Ved valg mellem Danskuddannelse 1 og Danskuddannelse 2.....	16
2.4. Ved valg mellem Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3.....	16
3. Forslag til visitationsopgaver	19
3.1. Brug af materialet.....	20
3.2. Modulindplaceringsskema	20
3.3. Principper for vurdering	21
3.4. Beslutning om indplacering	21
4. Basale skriftlige færdigheder	23
4.1. Alfabetark	25
4.2. Ordliste 1, 2 og 3	27
4.3. Ordliste 4 og 5	31
4.4. Omhyggelig global læsning/lokal læsning	34
4.5. Styret skriftlig produktion.....	36
5. Før breakthrough	37
5.1. Mundtlige færdigheder.....	38
5.1.1. Samtale	38
5.1.2. Billedserier.....	39
5.2. Skriftlige færdigheder.....	40
5.2.1. Kendskab til forskellige afkodningsstrategier	40
5.2.2. Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog	40
5.2.3. Enkeltordsforståelse og -gengivelse.....	43
5.2.4. Styret skriftlig produktion.....	43
6. Breakthrough	45
6.1. Mundtlige færdigheder.....	47
6.1.1. Samtale	47

6.1.2. Billedserier.....	47
6.2. Skriftlige færdigheder.....	48
6.2.1. Kendskab til forskellige afkodningsstrategier.....	48
6.2.2. Søgelæsning/omhyggelig global læsning.....	48
6.2.3. Skanning.....	48
6.2.4. Styret skriftlig produktion.....	52
7. Waystage.....	53
7.1. Mundtlige færdigheder.....	55
7.1.1. Samtale.....	55
7.1.2. Billedserier.....	55
7.2. Skriftlige færdigheder.....	56
7.2.1. Omhyggelig global læsning/søgelæsning.....	56
7.2.2. Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog.....	56
7.2.3. Skanning.....	60
7.2.4. Styret skriftlig produktion.....	63
8. Threshold.....	65
8.1. Mundtlige færdigheder.....	67
8.1.1. Samtale.....	67
8.1.2. Billedserier.....	67
8.2. Skriftlige færdigheder.....	68
8.2.1. Omhyggelig global læsning/søgelæsning.....	68
8.2.2. Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog.....	69
8.2.3. Omhyggelig lokal læsning.....	74
8.2.4. Skanning.....	76
8.2.5. Styret skriftlig produktion.....	80
9. Vantage.....	83
9.1. Mundtlige færdigheder.....	84
9.1.1. Samtale.....	84
9.2. Skriftlige færdigheder.....	85
9.2.1. Omhyggelig lokal læsning.....	85
9.2.2. Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog.....	88
9.2.3. Skanning.....	88
9.2.4. Fri skriftlig produktion.....	94
Bilag.....	97
Bilag 1: Danskuddannelse til voksne udlændinge. Niveaumodel.....	98
Bilag 2: Danskuddannelse til voksne udlændinge. Moduloversigt.....	99
Bilag 3: Målbeskrivelser for Danskuddannelse 1, 2 og 3.....	100
Bilag 4: Modulindplaceringsskema og vejledning hertil.....	110

Bagest i mappen: To billedserier (Claus Haagensen/Chili foto & arkiv)

Visitation

1

1.1. Optagelse til danskuddannelse

Efter henvisning fra udlændingens bopælskommune eller fra arbejdsformidlingen indkaldes udlændingen til en visitationssamtale med henblik på indplacering på danskuddannelse og modul.

§. 6. Optagelse til danskuddannelse sker efter henvisning fra kommunalbestyrelsen i kursistens bopælskommune til en udbyder af danskuddannelse. Forsikrede ledige, der skal deltage i danskuddannelse som led i en jobplan i henhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, kan optages til danskuddannelse efter henvisning til udbyder fra arbejdsformidlingen.

Ved optagelsen til danskuddannelse orienteres kursisten tillige om mødepligten og om pligten til aktiv deltagelse i danskuddannelse. Hertil orienteres om konsekvenserne af manglende fremmøde i form af økonomiske sanktioner mv.

Stk. 2. Ved optagelsen til danskuddannelse vejleder udbyder kursisten om danskuddannelsen og dens gennemførelse og orienterer om mødepligten, pligten til aktiv deltagelse i danskuddannelse og konsekvenserne af manglende fremmøde.

§ 9. Kursisten har pligt til at deltage aktivt i den danskuddannelse og de dertil knyttede aktiviteter, hvortil den pågældende er tilmeldt.

Stk. 2. Kursistens tilstedeværelse i danskuddannelsen registreres af udbyder i forhold til gennemførte, skemalagte, lærerstøttede undervisningsaktiviteter, herunder skemalagte, lærerstøttede undervisningsaktiviteter i studieværksteder, edb-lokaler, sproglaboratorier, på ekskursioner mv., jf. den registreringsmanual, der er udarbejdet af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Stk. 3. Udebliver kursisten uden gyldig grund fra den planlagte påbegyndelse af undervisningen på et modul, jf. § 7, stk. 3, underretter udbyder straks den henvisende myndighed herom. Udbyder orienterer kursisten om underretningen.

Stk. 4. Udbyder registrerer løbende kursistens tilstedeværelse i de skemalagte, lærerstøttede undervisningsaktiviteter, jf. stk. 2, og indberetter herom til den henvisende myndighed én gang om måneden. Kursisten skal have mulighed for at kontrollere registreringen.

§ 8, stk. 4. Udbyder indberetter mindst tre gange om året den enkelte kursists modulindplacering, sproglige udvikling og eventuelle oprykning fra ét modul til det næste til den henvisende myndighed. Indberetningen foretages efter retningslinjer udarbejdet af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Visitationssamtalen er ofte det første møde med undervisningsstedet. Det er hensigtsmæssigt at gennemføre samtalen med tolk, når kursisten ikke har kendskab til dansk, eller når visitator og kursist ikke har mulighed for at kommunikere på et andet sprog.

I den indledende samtale bør visitator klargøre formålet med samtalen for kursisten, nemlig at finde det bedst egnede undervisningstilbud til den pågældende. Desuden orienterer visitator, hvis det er muligt og hensigtsmæssigt på dette tidspunkt, om danskuddannelsernes modulopbygning, og hvor lang tid det normalt tager at gennemføre uddannelsen - uddannelsernes normering. Samtidig gøres der opmærksom på, at nogle kursister vil kunne gennemføre uddannelsen på kortere tid end normeringen, mens andre har behov for mere tid og derfor må tage fritiden i brug, hvis uddannelse skal kunne afsluttes på tre år. Der skal gøres opmærksom på, at uddannelsesretten er begrænset til tre år fra første optagelse på uddannelsen.

Kursisten orienteres om, at der er deltest efter hvert modul, samt at uddannelserne afsluttes med en centralt stillet prøve. Ved slutningen af samtalen bør visitator give kursisten indblik i pågældendes fremtidige undervisningstilbud, herunder indplacering på danskuddannelse og modul. Der bør også orienteres om prøveafmålingens betydning for opnåelse af dansk indfødsret.

Kursister, der på baggrund af kommunernes henvisning skal tage del i den særligt tilrettelagte undervisning i kultur og samfundsforhold i Danmark i henhold til bekendtgørelsens § 5, orienteres herom.

Det er ligeledes vigtigt, at visitator under visitationssamtalen får fastslået korrektheden af de faktuelle oplysninger om kursisten, som udbyders administration eventuelt allerede har registreret på baggrund af henvisningsskemaet fra bopælskommunen, samt sikrer de oplysninger indhentet, som visitator skal indtaste i det edb-administrative system, herunder oplysninger til Danmarks Statistik om kursistens skole- og uddannelsesbaggrund.

Visitator har normalt forholdsvis begrænset tid til den første visitationssamtale, og det kan derfor være nødvendigt at formidle de generelle informationer på anden måde, fx i form af gruppevejledning, en lokal kursistpjece eller som audiovisuelt materiale. Udbyder sikrer, at informationerne gives i en form, der er tilgængelig for den enkelte kursist.

Visitationssamtalens første informationsgivning følges normalt op af senere, mere grundig information som et led i undervisningen.

1.2. Indplacering på danskuddannelse og modul

Kursisten indplaceres af udbyder på den danskuddannelse og det modul, hvor vedkommende får størst udbytte af undervisningen. Indplacering af udlændinge omfattet af integrationsloven eller lov om en aktiv beskæftigelsesindsats skal være i overensstemmelse med målene i den individuelle kontrakt eller jobplan.

*§ 7. Udbyder foretager ved optagelsen til danskuddannelse en pædagogisk vurdering af kursistens forudsætninger, aktuelle dansksproglige niveau og mål med uddannelsen og indplacerer efter aftale med den henvisende myndighed den pågældende på den uddannelse og det modul, hvor den pågældende forventes at kunne nå de opstillede mål og få det største udbytte af undervisningen.
(...)*

Stk. 5. For kursister omfattet af integrationsloven samt kursister, der henvises til danskuddannelse som led i en jobplan i henhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, sker indplaceringen, jf. stk. 1 og 2, under hensyntagen til målene i den individuelle kontrakt eller jobplan.

Dette indebærer, at integrationsmål for den danskuddannelse, kursisten indplaceres på, skal harmonere med integrationsmålet, som det fremgår af den individuelle kontrakt eller jobplan. I praksis giver dette sjældent anledning til problemer, jf. beskrivelsen af de overordnede mål for de tre danskuddannelser nedenfor, afsnit 2.1. Det er imidlertid væsentligt, at visitator ved visitationssamtalen er bekendt med integrationssigtet i kursistens individuelle kontrakt eller jobplan. Noteres der en modsætning i relation til indplacering på danskuddannelse, kontaktes henvisende myndighed herom, eventuelt med henblik på snarlig trekantsamtale mellem kursist, henvisende myndighed og visitator.

Den indledende visitationssamtale består af to dele: En samtale og en vurdering af kursistens aktuelle dansksproglige niveau inden for deldisciplinerne mundtlig kompetence, læse- og skrivekompetence. Af det edb-administrative system fremgår en lang række forhold, der skal spørges ind til, og som skal indtastes i systemet i forbindelse med den første visitationssamtale, fx navn, adresse, telefonnummer, nationalitet, modersmål, andre sprog, som kursisten behersker, skole- og uddannelsesbaggrund, erhvervs erfaring mv.

Samtalen bruges af visitator til en vurdering af kursistens mundtlige udtryksfærdighed samt til at foretage et skøn vedrørende indplacering på danskuddannelse, ikke mindst ud fra oplysninger om skole- og uddannelsesbaggrundens længde. Spørgsmålene tager udgangspunkt i fx adresse og ankomst til Danmark og udvides og afpasses undervejs i samtalen i overensstemmelse med kursistens dansksproglige færdigheder. Desuden er det i denne indledende samtale, at visitator kan blive gjort opmærksom på eller få et indtryk af, hvorvidt der kan være tale om en kursist med særlige vanskeligheder (jf. afsnit 1.3.).

Vurderingen af kursistens indplacering på danskuddannelse og modul finder sted i følgende tre faser:

- *Danskuddannelse*

På baggrund af oplysninger om mål med uddannelsen og om skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet samt eventuel testning af, hvorvidt kursisten er alfabetiseret på modersmålet og/eller det latinske alfabet, vurderer visitator placering på danskuddannelse. For kursister, der allerede ved visitationssamtalen har nogle dansksproglige færdigheder, vil sammenhæng mellem opholdstid og danskundervisning i Danmark og den opnåede sproglige færdighed være indikatorer for indplacering på danskuddannelse, ligesom der kan være aldersmæssige og helbredsmæssige forhold, der skal tages højde for.

- *Modul*

På baggrund af brug af opgaverne i vejledningen finder indplacering på modul sted. Når det skønnes nødvendigt, sker det for hver delkompetence (mundtlig kommunikation, læse- og skrivekompetence).

- *Hel eller delvis modulbetaling*

Visitator anbefaler, hvorvidt henvisende myndighed - på baggrund af en beskrivelse af kursistens samlede sproglige profil - skal afholde udgifter for et helt modul (A) eller dele deraf (B), jf. afsnit 3.4. og bilag 4.

Det skal understreges, at der på baggrund af en visitationssamtale kan være behov for efter en kortere undervisningsperiode at justere såvel placering på danskuddannelse som modul. Det anbefales, at denne justering finder sted så hurtigt som muligt.

Også efter en længere periodes undervisning kan skift af danskuddannelse komme på tale, hvis indlæringshastighed taler herfor, eller hvis målet for integrationen ændres.

§ 7, stk. 2. Udbyder kan indstille til den henvisende myndighed, at en kursist skifter fra én danskuddannelse til en anden, hvis den oprindelige indplacering efter en pædagogisk vurdering ikke har været hensigtsmæssig, jf. stk. 1, eller hvis kursistens dansksproglige udvikling taler for en omplacering.

1.3. Kursister med særlige vanskeligheder

Medmindre andet er oplyst udbyder forud for den første visitationssamtale, forudsætter visitator, at kursisten er normalt fungerende og uden særlige vanskeligheder, der kan være til hinder for kursistens udbytte af undervisningen.

Hvis visitator er oplyst herom eller i løbet af visitationen bliver opmærksom på, at der kan være tale om særlige vanskeligheder, spørges kursisten fx

- om vedkommende har helbredsmæssige problemer, der kan påvirke indlæringen, fx vanskeligheder med syn eller hørelse eller andet
- om eventuelle særlige vanskeligheder har givet anledning til problemer i tidligere undervisningsforløb.

I forbindelse med visitationen kan visitator få et indtryk af,

- om kursisten har brug for behandling (fx for en traumatiseret tilstand)
- om kursisten har et kompensationsbehov for fysiske funktionsnedsættelser (fx briller, høreapparat, it-støtte)
- om kursisten har et særligt undervisningsbehov/specialundervisningsbehov.

Undervisnings- og/eller behandlingsbehovet skal afklares så hurtigt som muligt, eventuelt ved at kursisten vejledes om muligheder for behandling for en traumatiseret tilstand eller specialundervisning, jf. nedenfor.

Visitator bør gøre kursister med afklarede handicaps opmærksom på, at der er dispensationsmuligheder i forbindelse med prøveafholdelse og aflæggelse af intern modultest.

Visitation til behandling eller specialundervisning

Det skal understreges, at visitator ikke kan foretage visitation til behandling for traumer eller til specialundervisning for voksne. I denne situation vil det være hensigtsmæssigt, hvis udbyder af danskuddannelse gør den henvisende myndighed, dvs. sagsbehandleren i kommunen eller på arbejdsformidlingen, opmærksom på, at kursisten kan have behov for specialundervisning eller behandling på et rehabiliteringscenter for på denne måde at skabe kontakt mellem de forskellige undervisnings- og behandlingssystemer.

Efter en henvendelse fra den enkelte udlænding kan amtsrådet (i praksis de respektive institutioner) foreslå iværksættelse af en pædagogisk/psykologisk undersøgelse og efterfølgende udarbejde forslag om, hvilke specialpædagogiske indsatser, der kan være hensigtsmæssige. På baggrund af den foreliggende undersøgelse træffer amtsrådet beslutning om iværksættelse af undervisning. Det er amtsrådet, der kan afgøre graden af behov for behandling eller graden af behov for kompenserende undervisning og dermed afgøre omfang og indhold af den kompenserende specialundervisning.

Der kan være situationer, hvor der ikke kan gives behandling/specialundervisning, uden at kursisten også får danskundervisning. I disse situationer må der etableres et undervisningstilbud, hvor behandlingen/specialundervisningen og danskundervisningen supplerer hinanden. Et forpligtende samarbejde mellem behandlings-/specialundervisningsinstitution og udbyder af danskundervisning vil være en forudsætning for, at kursisten får det undervisningstilbud, som den pågældende har krav på og dermed sikres det bedst mulige udbytte af undervisningen/behandlingen.

Den del af undervisningsforløbet, der varetages af en dansklærer, finansieres af kommunen, mens specialundervisningen finansieres af amtskommunen. Hverken kommunen eller amtskommunen kan afstå fra at give henholdsvis danskundervisning og specialundervisning med nogen økonomisk begrundelse.

Lærerobservationer

Ofte vil behovet for et andet tilbud end danskuddannelse vise sig, efter at kursisten har deltaget i undervisningen i en periode. Derfor er det også afgørende, at kursistens lærer/lærere er meget opmærksomme, *når kursistens sproglige indlæring ikke finder sted som forventet eller udebliver*. Typisk bliver dette klart, når kursist og lærer sammen løbende evaluerer kursistens læring i forbindelse med udarbejdelse og justering af den individuelle læringsplan. Eventuelle årsager til meget langsom eller udeblivende progression drøftes om muligt med kursisten.

For at sikre den enkelte kursist et optimalt tilbud og et optimalt forløb også i sådanne situationer, er det afgørende, at udbyder har en strategi for, hvorledes alle involverede aktører agerer i sådanne tilfælde. I praksis indebærer det ofte, at læreren melder tilbage til visitator, som derefter tager den fornødne kontakt udadtil.

Der henvises i øvrigt til ”*Vejledning om undervisning af voksne udlændinge med særlige undervisningsbehov*”, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, januar 2003, samt til antologien ”*Udlændinge med særlige behov*”, Integrationsministeriet, 2002, som begge findes på ministeriets hjemmeside: www.inm.dk.

Kursist- forudsætninger

2

2.1. Danskuddannelsernes mål og målgrupper

§ 1. Danskuddannelse tilbydes som tre uddannelser: Danskuddannelse 1, Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3. Uddannelserne indeholder undervisning i dansk sprog og kultur- og samfundsforhold i Danmark. Uddannelsernes indhold og tilrettelæggelse fastlægges i de fagbeskrivelser, der indgår som bilag 3 til denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Danskuddannelse 1 og Danskuddannelse 2 er hver opdelt i seks moduler. Danskuddannelse 3 er opdelt i fem moduler. Der kan tilføjes et yderligere modul, modul 6, til Danskuddannelse 3, jf. § 8, stk. 3.

Stk. 3. Danskuddannelse 1 afsluttes med Prøve i Dansk 1, Danskuddannelse 2 afsluttes med Prøve i Dansk 2. Danskuddannelse 3 afsluttes med prøve i Dansk 3 efter modul 5 og med Studieprøven efter modul 6.

§ 2. Undervisningen på de tre danskuddannelser har som mål, at kursisterne opnår en almen dansksproglig kvalificering og introduceres til kultur- og samfundsforhold i Danmark med henblik på at kunne varetage erhvervsarbejde og kunne fungere aktivt som samfundsborger. Undervisningen på Danskuddannelse 2 og 3 har desuden som mål, at kursisterne kvalificeres til at deltage i kompetencegivende uddannelse og faglig efteruddannelse.

§ 4. Danskuddannelse 1 tilrettelægges for kursister med ingen eller ringe skolebaggrund, som ikke har lært at læse og skrive på deres modersmål samt for kursister, som ikke har lært at læse og skrive på det latinske alfabet.

Stk. 2. Danskuddannelse 2 tilrettelægges for kursister, som normalt har en kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og må forventes at have en forholdsvis langsom tilegnelse af dansk som andetsprog.

Stk. 3. Danskuddannelse 3 tilrettelægges for kursister, som normalt har en mellemlang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og må forventes at have en forholdsvis hurtig tilegnelse af dansk som andetsprog.

2.2. Kursister på Danskuddannelse 1

Undervisningen på Danskuddannelse 1 er for kursister, som ikke læser og skriver latinsk skrift så hurtigt og sikkert, at undervisningen kan følges med udbytte på Danskuddannelse 2 eller Danskuddannelse 3.

Kursistgruppen kan inddeles i følgende tre hovedgrupper:

- Kursister, der ikke læser og skriver på noget sprog: Analfabeter.
- Kursister, der læser og skriver et andet alfabet end det latinske.
- Kursister, der i et vist omfang læser og skriver det latinske alfabet, men så usikkert, at undervisning ikke kan følges med udbytte på de øvrige danskuddannelser.

Visitation af analfabeter

Når kursisten ikke har mundtlige dansksproglige forudsætninger, kan det anbefales i visitationen at benytte *Visitationsmaterialet* (Special-pædagogisk Forlag og Dansk Flygtningehjælp, 1989), med henblik på afdækning af læsefærdigheder på hjemlandets skriftsprog. *Visitationsmaterialet* er forholdsvis enkelt at bruge - også når der ikke er en tolk til stede - og er formodentlig det eneste af sin art, som er alment tilgængeligt.

Når en kursist med ingen eller få års skolegang fra hjemlandet har visse mundtlige dansksproglige forudsætninger, tjekkes først læsningen af dansk skriftsprog. Hvis kursisten har ingen eller mangelfulde læsefærdigheder på dansk, kan *Visitationsmaterialet* benyttes.

Det er ikke altid, at manglende skolegang er ensbetydende med manglende læsefærdigheder, da nogle kursister har lært sig at læse på anden måde. Omvendt har nogle kursister gået flere år i skole, men har alligevel ikke tilegnet sig de basale skriftsprogsfærdigheder.

Læsere af et andet alfabet end det latinske

I de tilfælde, hvor kursisten ikke læser det latinske alfabet, men et andet alfabet, kan *Visitationsmaterialet* benyttes med henblik på at afdække, hvorvidt der er tale om hurtig og sikker eller langsom og usikker læsning.

Læsere, som i et vist omfang læser og skriver det latinske alfabet

Nogle kursister læser og skriver i et vist omfang det latinske alfabet. For nogle kursister kan der være tale om kortere tids undervisning på Danskuddannelse 1, inden overflytning typisk til Danskuddannelse 2 kan finde sted. For andre kursister vil målet være at gennemføre Danskuddannelse 1 og afslutte med Prøve i Dansk 1.

Nogle kursister på Danskuddannelse 1 kan have en forholdsvis lang skolebaggrund fra hjemlandet (fx irakere, kinesere, thailændere). Det kan dreje sig om kursister, hvor den grundlæggende skolegang har indeholdt fx engelsk eller fransk i begrænset omfang. Det nævnes ofte, at det ikke er hensigtsmæssigt at undervise analfabeter sammen med højtuddannede. Det forhold, at en kursist med forholdsvis lang skolebaggrund fra hjemlandet visiteres ind på Danskuddannelse 1, fritager ikke udbyder for at tilbyde den optimale undervisning. Ved den praktiske gennemførelse af undervisningen må alle kursister løse opgaver (i par, i en mindre eller større gruppe) i et samarbejde, der er indbyrdes befrugtende. Undertiden kan det i praksis vise sig, at dele af undervisningen skal finde sted på andre moduler eller eventuelt endog på en anden danskuddannelse (jf. afsnit 3.4.), fx indtil læse-/skrivefærdighederne er tilstrækkeligt sikre til, at en indplacering på anden danskuddannelse bør finde sted.

Kursister, der ikke skal lære at læse og skrive

Der kan på Danskuddannelse 1 være en mindre gruppe analfabeter, for hvem indlæring af læsning og skrivning på dansk ikke vil være relevant eller realistisk. I sådanne tilfælde sættes fokus på udviklingen af de mundtlige kommunikationsfærdigheder. Der vil oftest være tale om personer, som ikke har beskæftigelse som integrationsmål. Det kan dreje sig om fx ældre kursister, som på bedste vis klarer sig i hverdagen uden disse færdigheder ved familie og venners hjælp. I sådanne tilfælde orienteres henvisende myndighed.

Kursister med læse-/skrivevanskeligheder

Undervisningen på Danskuddannelse 1 er for kursister, der skal og forventes at kunne lære at læse og skrive. Danskuddannelse 1 er ikke for personer med særlige vanskeligheder.

Af gode grunde henvises kursister med særlige vanskeligheder imidlertid undertiden til undervisning på Danskuddannelse 1, idet særlige vanskeligheder ofte kan udmønte sig i vanskeligheder med (at lære) at læse og skrive. Når sådanne vanskeligheder ikke er oplyst eller afdækket ved visitations-samtalen, er det op til læreren at være på vagt, såfremt en progression udebliver. Dette gælder naturligvis alle danskuddannelser (jf. afsnit 1.3.).

2.3. Ved valg mellem Danskuddannelse 1 og Danskuddannelse 2

Kursistens tidsforbrug og sikkerhed ved læsning er udslagsgivende. Meget langsom og usikker læsning peger mod Danskuddannelse 1. Det gælder såvel læsning af sammenhængende tekst (eventuelt i *Visitationsmaterialet*) som læsning af ordlister.

En kursist, som læser hurtigt og sikkert på hjemlandets latinske alfabet (fx tyrkisk, somali), indplaceres - når øvrige indikatorer også taler herfor - på Danskuddannelse 2.

2.4. Ved valg mellem Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3

Ikke mindst den forventede indlæringshastighed er udslagsgivende ved valget mellem Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3. En afgørende indikator er skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet.

Kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet kan typisk svare til et grundforløb på 8-10 år. Der kan også være tale om kursister med 5-7 års skolebaggrund. En del kursister har i tillæg til grundskolen en erhvervsuddannelse på 2-4 år, men kan stadig betragtes som kortuddannede. Der kan ikke opstilles faste modeller for en beskrivelse af kort skolegang, så visitator vurderer danskuddannelse i hvert enkelt tilfælde.

Som hovedregel vil kursister, der indplaceres på Danskuddannelse 3, have grunduddannelse svarende til gymnasialt niveau.

Både Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3 har beskæftigelse som integrationssigte, jf. afsnit 2.1. Såvel Prøve i Dansk 2 som Prøve i Dansk 3 er prøver, hvor der testes i almene sprogfærdigheder.

En kursist med kortere skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet, som senere viser sig at have en forholdsvis hurtig indlæring af dansk, bør omplaceres til Danskuddannelse 3.

En kursist med længere skole- og uddannelsesbaggrund, som viser sig at have en forholdsvis langsom indlæring af dansk, bør omplaceres til Danskuddannelse 2.

Både Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3 har desuden som mål, at kursisterne kvalificeres til at deltage i kompetencegivende uddannelse og faglig efteruddannelse, jf. afsnit 2.1. Det særlige for Danskuddannelse 3 er, at Prøve i Dansk 3 eller tilsvarende niveau forudsættes for optagelse på

en række kortere uddannelser, og at Studieprøven normalt er det dansksproglige adgangsniveau for optagelse på videregående uddannelse.

I de tilfælde, hvor der ved første visitationssamtale eller undervejs i undervisningsforløbet viser sig at være uoverensstemmelse mellem indlæring og integrationsmål, kontaktes henvisende myndighed, jf. afsnit 1.2.

Forslag til visitationsopgaver

3

3.1. Brug af materialet

Materialet er udarbejdet med henblik på afdækning af kursistens *skriftlige og mundtlige kompetencer*. Skriftlige kompetencer dækker over såvel læse- som skrivefærdigheder og mundtlige kompetencer over såvel lytte- som (sam-)talefærdigheder.

Mappen er tænkt anvendt således, at visitator forholdsvis hurtigt i visitationen kan anlægge en overordnet strategi for den enkeltes visitationsforløb. Visitator udvælger på denne baggrund, *hvilken eller hvilke opgaver kursisten præsenteres for* med henblik på at få så nøjagtig en afdækning og modulindplacering som muligt.

Materialet er opbygget således, at der efter opgaver til afdækning af basale skriftlige færdigheder følger opgaver efter sprogniveauer:

- Basale læse-/skrivefærdigheder (rød)
- Før breakthrough-niveauet (grå)
- Breakthrough-niveauet (lyseblå)
- Waystage-niveauet (mørkeblå)
- Threshold-niveauet (lysegrøn)
- Vantage-niveauet (mørkegrøn).

Det anbefales, at visitator indsætter faneblade i mappen for lettere at kunne skelne hovedafsnittene fra hinanden.

Opgavernes anvendelsesformål- og muligheder angives ved hver enkelt opgave i form af en vejledning med tilhørende fokuspunkter til brug for vurdering af kursistens færdigheder. Nogle af map-pens opgaver har flere anvendelsesformål og -muligheder.

Opgaverne er udformet således, at det klart fremgår, hvilke sider der er til udlevering til kursisten. Læsetekster til kursisten kan fx lamineres eller lægges i plastiklommer for at sikre holdbarheden af materialet. Nogle kursistsider skal kopieres, så kursisten kan skrive på dem undervejs. Dette vil fremgå af den enkelte opgave.

Eventuelle kopier skal *i alle tilfælde* samles ind igen. Det er afgørende, at visitationsopgaverne ikke bliver alment kendt på undervisningsstederne, da de derved vil miste deres anvendelsesværdi.

3.2. Modulindplaceringsskema

Det anbefales, at visitator løbende under visitationen noterer sine observationer og trinvis indfører vurderinger og eventuelle bemærkninger i (en kopi af) Modulindplaceringsskemaet, jf. bilag 4.

Det færdigudfyldte modulindplaceringsskema kopieres til den/de lærere, som efterfølgende skal undervise kursisten. Desuden anbefales det, at print af *indberetningskemaet til Danmarks Statistik fra det edb-administrative system* udleveres til læreren sammen med modulindplaceringsskemaet forud for undervisningens påbegyndelse.

3.3. Principper for vurdering

Først vurderes kursistens indplacering på danskuddannelse (jf. afsnit 1.2.).

Dernæst finder modulindplacering sted. Ved hver opgave i mappen er angivet, hvilket modul opgaven svarer til inden for de tre danskuddannelser. Vurderingskriterier er skitseret ved hver opgave.

Opgaverne er udformet, så de modsvarer de mål, som findes for det pågældende modul.

Klarer kursisten opgaven tilfredsstillende, *er modulmålet nået*. Kursisten indplaceres til start på det efterfølgende modul.

Har visitator formodning om, at kursisten kan klare et højere niveau, afprøves dette med en vanskeligere opgave.

Kan kursisten derimod ikke løse opgaven tilfredsstillende, indplaceres vedkommende på et lavere modul, eventuelt efter at visitator har givet kursisten en opgave af lavere sværhedsgrad.

3.4. Beslutning om indplacering

Endelig modulindplacering finder sted ud fra en *helhedsvurdering* baseret på observationer og informationer fra samtalen samt det billede, der via opgavebesvarelsene er tegnet af kursistens sproglige profil.

Det anbefales, at kursisten indplaceres på modul i forhold til kursistens *svageste dansksproglige kompetence*.

Det fremgår af det udfyldte modulindplaceringsskema, om der er store niveaumæssige forskelle mellem delkompetencerne i kursistens sprog, dvs. om kursisten har en såkaldt skæv sproglig profil, hvor der er væsentlige forskelle i forudsætninger med hensyn til mundtlig kommunikation, læsning og skrivning.

Med indplacering efter laveste kompetence kan det forventes, at kursisten forholdsvis hurtigt kan nå de samlede mål for pågældende modul. Dette markeres i skemaet (bilag 5) ved at afkrydse i B-feltet, mens A angiver et helt modul. Ved afkrydsning i B-feltet kan det anbefales, at henvisende myndighed ikke erlægger hel, men delvis modulbetaling.

Når modulindplacering sker efter laveste kompetence, er det vigtigt, at den undervisning, der tilbydes, til stadighed sikrer, at kursisten også udvikler de stærke kompetencer, medmindre andet på forhånd er aftalt med kursist og henvisende myndighed (fx aftale om skriveundervisning, udtaleundervisning eller lignende).

Modulindplacering efter laveste kompetence er først og fremmest et udtryk for, at undervisningen har som mål, at også kursistens svageste kompetencer sikres udviklet.

Den samlede sproglige profil - kursistens sproglige forudsætninger som helhed - er afgørende for, hvorledes den enkelte lærer/det ansvarlige lærerteam tilrettelægger en undervisning, der sikrer

optimalt udbytte for den enkelte kursist. I praksis kan det betyde, at en kursist med ”en skæv sprogprofil” fx også skal undervises i mål for andre moduler end det modul, hvor vedkommende er indplaceret og registreret ifølge laveste kompetence.

Basale skriftlige færdigheder

4

Materialer:

- Alfabetark
- Ordlister
- Kort tekst med basalt ordforråd
- Styret skriftlig produktion: Personlige data
- Enkeltordsforståelse og -gengivelse: Diktat 1

Skriftlige færdigheder: Danskuddannelse 1, modul 1, 2, 3 og 4

Materialet benyttes også, når visitator skønner, at der er behov for at afdække de basale skriftlige færdigheder hos kursister, som ellers vurderes at høre til på Danskuddannelse 2 eller 3.

Danskuddannelse 1, modul 1:

Målet med undervisningen er, at kursisten

- *kan genkende få, hyppigt forekommende, skrevne ord i relation til et meget begrænset udsnit af konkrete, almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed*
- *kan skrive sit navn, når den fornødne tid er til rådighed*

Danskuddannelse 1, modul 2:

Målet med undervisningen er, at kursisten

- *kan læse få, meget korte og yderst enkle sætninger og få, korte og hyppigt forekommende ord i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed; kan læse lydrette enstavelsesord bestående af to bogstaver og kender alfabetet og bogstavnavne og/eller bogstavernes lydværdi*
- *kan skrive sit navn og CPR-nummer, når den fornødne tid er til rådighed, kan skrive alfabetets store og små bogstaver og tal*

Danskuddannelse 1, modul 3:

Målet med undervisningen er, at kursisten

- *kan læse meget korte tekster bestående af korte og yderst enkle sætninger, som indeholder et lille, basalt ordforråd i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed; kan læse lydrette en- og tostavelsesord og kender den alfabetiske rækkefølge*
- *kan skrive hyppigt forekommende ord i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, navn og adresse og lydrette enstavelsesord, når den fornødne tid er til rådighed*

Danskuddannelse 1, modul 4:

Målet med undervisningen er, at kursisten

- *kan læse korte tekster, bestående af yderst enkle sætninger, som indeholder et lille, basalt ordforråd i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed; har kendskab til det fonematiske princip og begyndende forståelse af det morfematiske princip*
- *kan skrive yderst enkle sætninger, som indeholder ord, der forekommer hyppigt i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, samt skrive lydrette en- og tostavelsesord, når den fornødne tid er til rådighed*

4.1. Alfabetark

Visitator benytter alfabetarket og læser først en konsonant højt (bogstav eller lyd), og kursisten bedes udpege bogstavet, fx

k - m - l - t - b - d

og derefter vokaler, fx

i - a - u - o - e

Hvis kursisten forholdsvis sikkert, men med nogen tid til rådighed, kan finde de benævnte bogstaver på arket, bedes kursisten læse bogstaver, som visitator udpeger.

Visitator er opmærksom på, at der kan være modersmålsudtale af de enkelte bogstaver/lyde, hvilket ikke mindst kan gøre sig gældende ved vokallæsning. Læsning, der skyldes udtalevanskeligheder, trækker selvsagt ikke ned i en vurdering af denne opgave.

Kursisten skriver vilkårlige bogstaver fra alfabetet efter diktat.

Vurdering

- kursisten kender ingen eller få af alfabetets bogstaver: **modul 1**
- kursisten kender en del af alfabetets bogstaver, men ikke alle sikkert: **modul 2**
- kursisten kan derudover skrive alfabetets store og små bogstaver: **modul 3**

Alfabetark

a b c d e f g
h i j k l m n
o p q r s t u
v w x y z æ ø
å

A B C D E F G
H I J K L M N
O P Q R S T U
V W X Y Z Æ Ø
Å

4.2. Ordlister 1, 2 og 3

Ordlister 1: grafisk skelneevne

Listen består af tre ens, rigtigt stavede ord og ét forkert stavet ord på hver linje. Kursisten skal identificere det ord, der ikke passer ind i rækken.

Listen benyttes kun, hvis visitator skønner, at der er vanskeligheder på så basalt et niveau.

Instruktion: Sæt kryds ved det ord, der ikke passer i rækken.

Denne foreløbige screening af læseforudsætninger hos kursister med nogen skolegang kan suppleres med en simpel se - dæk - skriv - opgave: Vælg et ord fra listen (eller et bogstav fra alfabetarket eller en lille symboltegning), dæk al anden skrift på siden til. Lad kursisten se grundigt på ordet, dæk det til, og lad kursisten reproducere det set.

Vurdering

- ved god grafisk skelneevne skønner visitator, om kursisten bør have vanskeligere opgaver
- ved dårlig grafisk skelneevne benyttes eventuelt enkeltbogstaver fra alfabetarket.
Bemærkningsfeltet i modulindplaceringsskemaet benyttes, da ringe skelneevne eventuelt kan være et tegn på særlige læsevanskeligheder.

Ordlister 2 og ordliste 3: afkodning af lydrette ord ved anvendelse af det fonematiske princip

Liste 2 benyttes således, at kursisten først sætter kryds ud for de ord, som vedkommende kender. Derefter bedes kursisten læse de kendte ord højt. Der er i denne liste tale om lydrette en- og tostavelsesord, hvoraf nogle er nonsensord. Hvis kursisten også er i stand til at læse nonsensordene højt, er det et udtryk for, at det fonematiske princip er tilegnet, da eksisterende/kendte ord kan være tilgængelige som ordbilleder.

Liste 3 består af lydrette ord fra en til flere stavelser. Når kursisten læser listen højt, iagttager visitator, hvor kursisten eventuelt har vanskeligheder med at overskue bogstavkombinationer.

Visitator noterer sikkerhed og hastighed. Hvis kursisten har vanskeligheder med at afkode, kan visitator eventuelt lade kursisten eftersige ord. Vanskeligheder med at eftersige ord kan være et tegn på grundlæggende sproglige vanskeligheder.

Vurdering

- enstavelsesord læses meget langsomt og usikkert, men kursisten har en fornemmelse af bogstav-/lydforbindelse og det fonematiske princip: **modul 2**
- forholdsvis sikker læsning af ordene i ordliste 2 og 3: **modul 3 eller opefter**

Ordliste 1

Sæt kryds ved det ord, der ikke passer i rækken

æble æble eblæ æble

gave vage gave gave

to ot to to

bu by by by

vhem hvem hvem hvem

bord bord brod bord

mand namd mand mand

sol sol slo sol

hus hus hus hys

ske sek ske ske

Ordlister 2

Kender du ordet? Hvis du kender ordet, så sæt kryds.
Læs derefter ordene højt.

hus	☐	bluse	☐
pæ	☐	spyse	☐
sofa	☐	dame	☐
to	☐	gå	☐
høs	☐	byl	☐
lave	☐	tale	☐
fi	☐	dome	☐
bil	☐	du	☐
sifo	☐	købe	☐
få	☐	my	☐
ske	☐	spise	☐

Ordliste 3

1. min
2. mas
3. ilt
4. fil
5. emu
6. ase
7. ble
8. tro
9. fri
10. pli
11. kro
12. dato
13. sofa
14. visa
15. reol
16. politi
17. platan
18. koloni
19. symfoni
20. amfetamin

4.3. Ordlister 4 og 5

Ordlister 4: afkodning ved anvendelse af det morfematiske princip

Ordlister 4 benyttes kun, såfremt kursisten har visse mundtlige dansksproglige forudsætninger. Ofte vil der være tale om kursister, der genoptager danskuddannelse efter en eventuel pause fra undervisningen.

Denne liste anvendes med henblik på at vurdere, hvorvidt en kursist har forståelse af det morfematiske princip. Kursisten bedes læse listen højt og derefter identificere det enkelte ords rod. Hvis visitator skønner det relevant, kan kursisten bedes identificere og forklare forskellige bøjningsformer.

Ordlister 5: ordbilledlæsning

Ordlister 5 benyttes kun, såfremt kursisten har visse mundtlige dansksproglige forudsætninger. Ofte vil der være tale om kursister, der genoptager danskuddannelse efter en eventuel pause fra undervisningen.

Visitator læser det rigtige ord fra den enkelte række højt, hvorefter kursisten udpeger eller sætter en ring om det rigtigt stavede ord.

Vurdering

- læsningen er meget langsom og meget usikker, men kursisten har en begyndende forståelse af det morfematiske princip: **modul 4**
- læsningen er langsom, men sikker: **modul 5 eller opefter**

Ordliste 4

1. stol
2. bordets
3. tæpper
4. dansede
5. hjælp
6. lette
7. svært
8. tæpperne
9. børnehjem
10. udsalgspris
11. stolebenet
12. kassedamer
13. skoletaskens
14. dyrlægerne
15. forkølede
16. besværlig
17. forelsket
18. elskelig

Ordlister 5

1.	bról	brød	berød	brid
2.	pije	pijæ	piæ	pige
3.	pabir	papir	papijar	papia
4.	sykkel	cykel	cygel	cyggel
5.	lamba	lambe	lampæ	lampe
6.	arbejde	arbajde	arbejdæ	arbajdæ
7.	sgriver	skriver	sgrivar	skrivar
8.	vasket	vasget	vasked	vasgæt
9.	smor	smoa	smøa	smør
10.	jærde	hjærde	hjerte	hjerde

4.4. Omhyggelig global læsning/lokal læsning

Denne opgave anvendes kun, såfremt kursisten har visse mundtlige dansksproglige forudsætninger. Ofte vil der derfor være tale om kursister, der genoptager danskuddannelse efter en eventuel pause fra undervisningen.

Kursisten bedes først læse fx de første seks linjer som stillelæsning og bedes derefter fortælle, hvad vedkommende har læst. Hvis læsningen er sikker og forholdsvis hurtig, bedes kursisten fortsætte stillelæsningen og referere hele teksten mundtligt.

Hvis det kniber med de første sætninger, undersøges det, om kursisten kan læse de fremhævede ord. Visitator læser en sætning og derefter det fremhævede ord i de enkelte sætninger, og kursisten udpeger ordet. Kursistens læsning kan bero på ordbilledlæsning.

Per og Lis *kommer* fra Danmark,
De er *gift*.
De *bor* i en stor by.
De har to *børn*.
Det er en pige og en dreng.
Børnene hedder Lene og Lasse.

Familien har lige købt et gammelt hus.
Børnene går i skole hver dag.
De kører med bus i skole.
Per og Lis kører med bil.
Om morgenen drikker de voksne *kaffe* og *te*.
De bruger begge to *sukker*.
Børnene drikker *mælk*.
De *spiser* ost på deres brød.

Vurdering

- langsom og usikker læsning af enkeltord: **modul 1**
- langsom og usikker læsning af enkeltsætninger: **modul 2**
- langsom, men forholdsvis sikker læsning af mindre tekstafsnit: **modul 3**
- selvstændig, forholdsvis hurtig og sikker læsning: **modul 4 eller opefter**

Per og Lis

Per og Lis kommer fra Danmark,

De er gift.

De bor i en stor by.

De har to børn.

Det er en pige og en dreng.

Børnene hedder Lene og Lasse.

Familien har lige købt et gammelt hus.

Børnene går i skole hver dag.

De kører med bus i skole.

Per og Lis kører med bil.

Om morgenen drikker de voksne kaffe og te.

De bruger begge to sukker.

Børnene drikker mælk.

De spiser ost på deres brød.

4.5. Styret skriftlig produktion

Personlige data

Kursisten skriver sit navn.

Kursisten skriver navn og CPR-nummer.

Kursisten skriver navn og adresse.

Vurdering

- kursisten kan skrive sit navn uden forlæg: **modul 2**
- kursisten kan skrive navn og CPR-nummer uden forlæg: **modul 3**
- kursisten kan skrive navn, CPR-nummer og adresse uden forlæg: **modul 4 eller derover**

Enkeltordsforståelse og -gengivelse

Diktat 1: ord- og taldiktat.

Visitor læser en sætning ad gangen, og kursisten bedes skrive det fremhævede ord.

Hvor gammel er *du*?

Jeg er *37*.

Hvor kommer du fra?

Jeg kommer fra *Danmark*.

Har du *telefon*?

Ja.

Mit telefonnummer er *87 32 54 01*.

Vurdering

- kursisten skriver ord og bogstaver forholdsvis hurtigt og sikkert: **modul 4**

Før breakthrough

5

Materialer:

- Samtale
- Mundtlig fremstilling/dialog: Billedserierne
- Basale afkodningsfærdigheder: Alle ordlister
- Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog: Tekst med billede
- Enkeltordsforståelse og -gengivelse: Diktat 2
- Styret skriftlig produktion: Personlige data, enkelt sætning

Mundtlige færdigheder: Danskuddannelse 1, modul 1 og Danskuddannelse 2, modul 1

Målet med undervisningen er, at kursisten

- *kan forstå hovedindholdet i yderst enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et yderst enkelt og tydeligt udtalt sprog, og hvor den eventuelle samtalepartner bidrager til forståelsen*
- *kan kommunikere mundtligt i et yderst enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig måde, når den eventuelle samtalepartner bidrager til, at kommunikationen lykkes*

Skriftlige færdigheder Danskuddannelse 2, modul 1

Målet med undervisningen er, at kursisten

- *kan læse korte tekster, bestående af yderst enkle sætninger, som indeholder et lille, basalt ordforråd i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold; har kendskab til forskellige afkodningsstrategier: det fonematiske princip, stavelseslæsning, det morfematiske princip og ordbilld-læsning*
- *kan skrive yderst enkle sætninger, som indeholder ord, der forekommer i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold*

5.1. Mundtlige færdigheder

5.1.1. Samtale

Den samtale, der finder sted omkring visitationens gennemførelse, bruges til vurdering af kursistens evne til at indgå i dialog på en forståelig og relevant måde. Har visitator ikke herigennem opnået et fornødent indtryk af kursistens mundtlige færdigheder, kan billedserierne anvendes, eller der kan samtales om læsetekster.

5.1.2. Billedserier

De to billedserier findes bagest i mappen.

Billedserie 1 handler om en mand, som drømmer om at købe en bil. Han låner penge i banken og køber bilen. På det sidste billede er han i færd med at skifte hjul.

Billedserie 2 handler om en pige, som kommer til skade, fordi hun drikker lampeolie. Hendes mor har forladt arbejdet med at fylde olie på lamperne, fordi telefonen ringer.

Billedserierne kan anvendes på forskellige måder, fx:

- Visitator og kursist samtaler om et enkelt billede, eventuelt uddybet med kursistens egne kommentarer og erfaringer med emnet.
- Kursisten lægger billederne i en selvvalgt rækkefølge, som giver mening for vedkommende. Kursisten fortæller derefter visitator historien, og der samtales på grundlag heraf.
- Visitator introducerer mundtligt til emnet. Visitator har lagt billederne i rigtig rækkefølge foran kursisten, som beskriver handlingsforløbet. Der samtales på grundlag heraf.

Fokuspunkter

Visitator foretager en helhedsvurdering, men lægger især mærke til følgende:

Forståelighed

- Flyder samtalen, eller må visitator eller kursist opgive kommunikationen?
- Er udtalen god, acceptabel eller hæmmende for kommunikationen?
- Bruger kursisten strategier, fx omskrivninger, andet fællesprog eller kropssprog?
- Har kursisten et velfungerende ordforråd?

Sammenhæng

- Kan kursisten fortælle i længere, sammenhængende form?
- Kan kursisten give udtryk for fx årsags- og tidssammenhænge?

Lytteforståelse

- Indgår kursisten på en adækvat måde i samtalen, eller er der mange misforståelser pga. tilsyneladende problemer i lytteforståelsen?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul: **Danskuddannelse 1, modul 2 eller Danskuddannelse 2, modul 2.**
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator niveauindplacering på et højere niveau
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde niveauets krav og indplacerer på et lavere niveau

5.2. Skriftlige færdigheder

5.2.1. Kendskab til forskellige afkodningsstrategier: se afsnit 4.

Vurdering

- se afsnit 4: Basale skriftlige færdigheder

5.2.2. Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog

Visitator læser instruktionen højt for kursisten eller omformulerer den.

Hvem er personerne på billedet? Læs teksten, og fortæl hvem de er.

Stine

Stine er 31 år. Hun er gift med Peter. Stine og Peter har to børn. De har en pige på fem år, og en dreng på ni måneder. Drengen hedder Jonas, og pigen hedder Anna.

Stine og Peter bor i en lille by på Sjælland. Stine er lærer. Hun arbejder på en skole. Peter er bankmand. Han arbejder i en bank i København.

Fokuspunkter

Visitor lægger især mærke til følgende.

- Har kursisten forstået tekstens nøgleinformationer?
- Hvordan griber kursisten opgaven an?
- Hvor lang tid bruger kursisten på opgaven - har kursisten fx medbevægelser?
- Forstår kursisten opgaven - hvor mange gange skal instruktionen fx gentages?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul:
Danskuddannelse 1, modul 5 eller Danskuddannelse 2, modul 2
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitor indplacering eventuelt ved at teste kursisten på et højere niveau
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitor, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde niveauets krav, eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau

Kursistark

Stine

Kig på billedet. Hvem tror du, personerne er? Læs teksten, og fortæl så hvem de to personer er.

Stine er 31 år. Hun er gift med Peter. Stine og Peter har to børn.
De har en pige på fem år, og en dreng på ni måneder.
Drengen hedder Jonas, og pigen hedder Anna.

Stine og Peter bor i en lille by på Sjælland. Stine er lærer.
Hun arbejder på en skole. Peter er bankmand. Han arbejder i en bank i
København.

5.2.3. Enkeltordsforståelse og -gengivelse

Diktat 2: ord- og taldiktat.

Visitator læser en sætning ad gangen, og kursisten bedes om at skrive det (de) fremhævede ord. Ordene læses maks. tre gange. Derefter går visitator videre i teksten.

Min søn går i *skole*.

Han er otte år *gammel*.

Jeg går i skole kl. 8.30 (*halv ni*).

Jeg går ikke (også) på arbejde.

5.2.4. Styret skriftlig produktion

- Kursisten skriver uden forlæg navn, CPR-nummer og adresse.
- På grundlag af samtale med visitator skriver kursisten desuden en enkelt sætning om skolen eller sit arbejde (eller andet relevant emne, som er bekendt for kursisten).

Fokuspunkter

I forhold til målene lægger visitator især mærke til

- Forståelighed og skrivehastighed
- Syntaks, morfologi, ordforråd og ortografi

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene for modulet, indplaceres kursisten til start på næste modul: **Danskuddannelse 1, modul 5** eller **Danskuddannelse 2, modul 2**
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator niveauindplacering eventuelt ved at teste kursisten på et højere niveau
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde niveauets krav, eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau

Breakthrough

6

Materialer:

- Samtale
- Mundtlig fremstilling/dialog: Billedserierne
- Basale afkodningsfærdigheder: Alle ordlister
- Søgelæsning/omhyggelig global læsning: Find det billede der passer til teksten
- Skanneopgave: Kig på reklamen
- Styret skriftlig produktion: Diktat 3, enkelte sætninger

Mundtlige færdigheder: Danskuddannelse 1, modul 2, Danskuddannelse 2, modul 2 og Danskuddannelse 3, modul 1

Målet med undervisningen er, at kursisten

- kan forstå hovedindholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et yderst enkelt og tydeligt udtalt sprog, og hvor den eventuelle samtalepartner bidrager til forståelsen
- kan kommunikere mundtligt i et yderst enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig måde, når den eventuelle samtalepartner bidrager til at kommunikationen lykkes.

Skriftlige færdigheder: Danskuddannelse 1, modul 5, og Danskuddannelse 2, modul 2 og Danskuddannelse 3, modul 1

Danskuddannelse 1

Målet med undervisningen er, at kursisten

- kan finde konkret information i et mindre udsnit af tekster og læse enkle tekster, der i et yderst enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde helt enkle blanketter med personlige data, når den fornødne tid er til rådighed; har kendskab til forskellige afkodningsstrategier: det fonematiske princip, stavelseslæsning, det morfematiske princip og ordbilledlæsning
- kan formulere sig skriftligt i et yderst enkelt sprog på en forståelig måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed

Danskuddannelse 2 og 3

Målet med undervisningen er, at kursisten

- kan finde konkret information i et mindre udsnit af tekster og læse enkle tekster, der i et yderst enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde helt enkle blanketter med personlige data; har kendskab til forskellige afkodningsstrategier: det fonematiske princip, stavelseslæsning, det morfematiske princip og ordbilledlæsning
- kan formulere sig skriftligt i et yderst enkelt sprog på en forståelig måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold

6.1. Mundtlige færdigheder

6.1.1. Samtale

Den samtale, der finder sted omkring visitationens gennemførelse, bruges til vurdering af kursistens evne til at indgå i dialog på en forståelig og relevant måde. Har visitator ikke herigennem opnået et fornødent indtryk af kursistens mundtlige færdigheder, kan billedserierne anvendes, eller der kan samtales om læsetekster.

6.1.2. Billedserier

De to billedserier findes bagest i mappen.

Billedserie 1 handler om en mand, som drømmer om at købe en bil. Han låner penge i banken og køber bilen. På det sidste billede er han i færd med at skifte hjul.

Billedserie 2 handler om en pige, som kommer til skade, fordi hun drikker lampeolie. Hendes mor har forladt arbejdet med at fylde olie på lamperne, fordi telefonen ringer.

Billedserierne kan anvendes på forskellige måder, fx:

- Visitator og kursist samtaler om et enkelt billede, eventuelt uddybet med kursistens egne kommentarer og erfaringer med emnet.
- Kursisten lægger billederne i en selvvalgt rækkefølge, som giver mening for vedkommende. Kursisten fortæller derefter visitator historien, og der samtales på grundlag heraf.
- Visitator introducerer mundtligt til emnet. Visitator har lagt billederne i rigtig rækkefølge foran kursisten, som beskriver handlingsforløbet. Der samtales på grundlag heraf.

Fokuspunkter

Visitator foretager en helhedsvurdering, men lægger især mærke til følgende:

Forståelighed

- Flyder samtalen, eller må visitator eller kursist opgive kommunikationen?
- Er udtalen god, acceptabel eller hæmmende for kommunikationen?
- Bruger kursisten strategier, fx omskrivninger, andet fællessprog eller kropssprog?
- Har kursisten et velfungerende ordforråd?

Sammenhæng

- Kan kursisten fortælle i længere, sammenhængende form?
- Kan kursisten give udtryk for fx årsags- og tidssammenhænge?

Lytteforståelse

- Indgår kursisten på en adækvat måde i samtalen, eller er der mange misforståelser pga. tilsyneladende problemer i lytteforståelsen?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul: **Danskuddannelse 1, modul 3 eller Danskuddannelse 2, modul 3 eller Danskuddannelse 3, modul 2**
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator niveauindplacering på et højere niveau
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde niveauets krav og indplacerer på et lavere niveau

6.2. Skriftlige færdigheder

6.2.1. Kendskab til forskellige afkodningsstrategier: alle ordlister

Vurdering

- se afsnit 4: Basale skriftlige færdigheder

6.2.2. Søgelæsning/omhyggelig global læsning

Visitator sikrer, at kursisten har den fornødne forforståelse til teksten ved fx at samtale om det relevante billede fra billedserien. Teksten læses som stillelæsning. Hvis visitator er usikker på, om kursisten har vanskeligheder med hensyn til basale skriftsprogsfærdigheder, anvendes fx ordliste 4. Eventuel højtælæsning skal *altid* finde sted *efter* indholdsreferat og samtale om teksten.

Instruktion: Find det billede, der passer til teksten om Søren.

Søren. Søren cykler meget. Han cykler på arbejde, og han cykler til fodbold. Om sommeren cykler han til stranden. Han cykler altid, fordi han ikke har bil. Han vil gerne have en bil, men han har ikke så mange penge. Nu er han i banken. Han snakker med en bankmand. Han vil gerne låne penge til en bil.

6.2.3. Skanning

Instruktion: Kig på reklamen, og svar på de to spørgsmål. Arbejd hurtigt

- 1 Hvad koster 2 kg økologisk mel?
- 2 Hvor mange poser ris kan man få for 25 kr.?

Fokuspunkter

- I forhold til målene lægger visitator især mærke til følgende:
- Har kursisten forstået tekstens nøgleinformationer?
- Hvordan griber kursisten opgaven an?
- Hvor lang tid bruger kursisten på opgaven - har kursisten fx medbevægelser?
- Forstår kursisten opgaven - hvor mange gange skal instruktionen fx gentages?
- Kan kursisten skanne, dvs. hurtigt få fat i den enkelte information i teksten?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul:
Danskuddannelse 1, modul 6 eller Danskuddannelse 2, modul 3 eller Danskuddannelse 3, modul 2
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator niveauindplacering eventuelt ved at teste kursisten på et højere niveau
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde niveauets krav eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau

Kursistark

Teksten om Søren

Find det billede, der passer til teksten om Søren.

Søren

Søren cykler meget. Han cykler på arbejde, og han cykler til fodbold. Om sommeren cykler han til stranden. Han cykler altid, fordi han ikke har bil. Han vil gerne have en bil, men han har ikke så mange penge. Nu er han i banken. Han snakker med en bankmand. Han vil gerne låne penge til en bil.

En reklame

Kig på reklamen, og svar på de to spørgsmål. Arbejd hurtigt.

1 Hvad koster 2 kg økologisk mel?

2 Hvor mange poser ris kan man få for 25 kr.?

Reklame

 <p>4% ANBEJLEDT</p> <p>2 poser Parboiled, løse eller grodris 2 x 1 kg kg pris 12,50. Frit valg</p> <p>Spar op til 8⁹⁰ 25⁰⁰</p>	 <p>2 stk Tolko, Castello eller Økologisk landsby brie Flere varianter 2 x 125 - 130 g kg pris 100,00 - 83,33. Frit valg</p> <p>Spar op til 10⁹⁰ 25⁰⁰</p>	 <p>Skiveost Flere varianter 250 g kg pris 79,80. Frit valg</p> <p>Spar op til 9⁰⁰ 19⁹⁵</p>
 <p>4% ANBEJLEDT</p> <p>3 dåser Tun med smag Flere varianter 3 x 185 g kg pris 45,04. Frit valg</p> <p>Spar 13⁸⁵ 25⁰⁰</p>	 <p>3 stk Risifrutti Flere varianter 3 x 175 g kg pris 32,28. Frit valg</p> <p>Spar 6⁹⁰ 16⁹⁵</p>	 <p>Ostehaps 18 x 18 g kg pris 77,01</p> <p>Spar 7⁹⁰ 24⁹⁵</p>
 <p>4% ANBEJLEDT</p> <p>Natura økologisk mel Hvæde eller rug 2 kg. kg pris 6,58</p> <p>Økologi</p> <p>Frit valg 13⁹⁵</p>	 <p>Økologiske æg St. luge. 12 stk stk pris 2,00</p> <p>Økologi</p> <p>Spar 3⁰⁰ 23⁹⁵</p>	 <p>2 stk Pasteuriserede æg Hvide, dilkanne, løsrør, løsrør eller hel æg 2 x 200 - 300 g. kg pris 62,50 - 41,67. Frit valg</p> <p>Spar 6⁹⁰ 25⁰⁰</p>
 <p>4% ANBEJLEDT</p> <p>Øllebrøds pulver 1 kg</p> <p>Spar 2⁹⁰ 17⁹⁵</p>	 <p>Pinabrod Gros eller brodt. 630 g kg pris 20,81. Frit valg</p> <p>Spar 2⁰⁰ 8⁹⁵</p>	 <p>4% ANBEJLEDT</p> <p>Bondebrod Med durum eller granar 6 stk/400 - 410 g kg pris 24,88 - 24,27. Frit valg</p> <p>Spar 2⁹⁰ 9⁹⁵</p>

6.2.4. Styret skriftlig produktion

Sætninger

På grundlag af samtale med visitator skriver kursisten to sætninger om skolen eller sit arbejde (eller andet relevant emne, som er bekendt for kursisten).

Diktat 3

Visitator indsætter relevante, lokale fakta og læser først hele diktaten for kursisten.

Derefter læses diktaten i hele sætninger, hver sætning maks. 2 gange.

Jeg bor i (by). Jeg går i skole. Skolen ligger i (gade). Jeg kommer (med bus, i bil, på cykel, til fods) hver dag. Skolens telefonnummer er (nr.).

eller

Jeg bor i (by). Jeg går på arbejde. Min (kone, mand, søster) går også (ikke) på arbejde. Mit telefonnummer er (nr.).

Fokuspunkter

I forhold til målene lægger visitator især mærke til:

- Forståelighed og skrivehastighed
- Syntaks, morfologi, ordforråd og ortografi

Vurdering

- svarer kursistens præstation til kravene på dette niveau, indplaceres kursisten til start på næste modul: **Danskuddannelse 1, modul 6 eller Danskuddannelse 2, modul 3 eller Danskuddannelse 3, modul 2**
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator niveauindplacering eventuelt ved at teste kursisten på et højere niveau
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde niveauets krav eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau

Waystage

7

Materialer:

- Samtale og billedserier
- Omhyggelig global læsning/søgelæsning: Find det billede der passer til teksten
- Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog: Læseopgave
- Skanneopgave 1: Telefonbog (Danskuddannelse 1 og 2)
- Skanneopgave 2: Tivoli (Danskuddannelse 3)
- Styret skriftlig produktion: Diktat 4, e-mail om bolig, sætninger om personlig baggrund

Mundtlige færdigheder: Danskuddannelse 1, modul 4, Danskuddannelse 2, modul 3 og Danskuddannelse 3, modul 2

Målet med undervisningen er, at kursisten:

- kan forstå indholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et forholdsvis enkelt og tydeligt udtalt sprog
- kan kommunikere mundtligt i et forholdsvis enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde

Skriftlige færdigheder: Danskuddannelse 1, modul 6, Danskuddannelse 2, modul 3 og Danskuddannelse 3, modul 2

Danskuddannelse 1

Målet med undervisningen er, at kursisten

- kan finde konkret information og forstå indholdet i et udsnit af tekster, der i et forholdsvis enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde enkle blanketter med personlige data, når den fornødne tid er til rådighed
- kan formulere sig skriftligt i et forholdsvis enkelt sprog på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed

Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3

Målet med undervisningen er, at kursisten

- kan finde konkret information og forstå indholdet i et udsnit af tekster, der i et forholdsvis enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde enkle blanketter med personlige data
- kan formulere sig skriftligt i et forholdsvis enkelt sprog på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold

7.1. Mundtlige færdigheder

7.1.1. Samtale

Den samtale, der finder sted omkring visitationens gennemførelse, bruges til vurdering af kursistens evne til at indgå i dialog på en forståelig og relevant måde. Har visitator ikke herigennem opnået et fornødent indtryk af kursistens mundtlige færdigheder, kan billedserierne anvendes, eller der kan samtales om læsetekster.

7.1.2. Billedserier

De to billedserier findes bagest i mappen.

Billedserie 1 handler om en mand, som drømmer om at købe en bil. Han låner penge i banken og køber bilen. På det sidste billede er han i færd med at skifte hjul.

Billedserie 2 handler om en pige, som kommer til skade, fordi hun drikker lampeolie. Hendes mor har forladt arbejdet med at fylde olie på lamperne, fordi telefonen ringer.

Billedserierne kan anvendes på forskellige måder, fx:

- Visitator og kursist samtaler om et enkelt billede, eventuelt uddybet med kursistens egne kommentarer og erfaringer med emnet.
- Kursisten lægger billederne i en selvvalgt rækkefølge, som giver mening for vedkommende. Kursisten fortæller derefter visitator historien, og der samtales på grundlag heraf.
- Visitator introducerer mundtligt til emnet. Visitator har lagt billederne i rigtig rækkefølge foran kursisten, som beskriver handlingsforløbet. Der samtales på grundlag heraf.

Fokuspunkter

Visitator foretager en helhedsvurdering, men lægger især mærke til følgende:

Forståelighed

- Flyder samtalen, eller må visitator eller kursist opgive kommunikationen?
- Er udtalen god, acceptabel eller hæmmende for kommunikationen?
- Bruger kursisten strategier, fx omskrivninger, andet fællessprog eller kropssprog?
- Har kursisten et velfungerende ordforråd?

Sammenhæng

- Kan kursisten fortælle i længere, sammenhængende form?
- Kan kursisten give udtryk for fx årsags- og tidssammenhænge?

Lytteforståelse

- Indgår kursisten på en adækvat måde i samtalen, eller er der mange misforståelser pga. tilsyneladende problemer i lytteforståelsen?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul: Danskuddannelse 1, modul 5, Danskuddannelse 2, modul 4 eller Danskuddannelse 3, modul 3
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator niveauindplacering på et højere niveau
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde niveauets krav og indplacerer på et lavere niveau

7.2. Skriftlige færdigheder

7.2.1. Omhyggelig global læsning/søgelæsning

Teksten læses som stillelæsning. Hvis visitator er usikker på, om der er problemer med de basale skriftsprogsfærdigheder, anvendes fx ordliste 4.

Eventuel højtlesning skal *altid* finde sted *efter* indholdsreferat og samtale om teksten.

Instruktion: Kig på billederne. Læs derefter teksten. Find det billede, der passer til teksten,

Søren. Søren cykler på arbejde hver dag. Men han er træt af at cykle. Når det regner, bliver han våd. Når det blæser, bliver han træt. Hans kone vil også gerne have en bil. Søren har tænkt og tænkt. Han ved ikke, om de har råd til en bil. Han har læst annoncer i avisen. Han har kigget på gamle biler, fordi de ikke er så dyre. Men gamle biler kan være dyre på en anden måde, fordi de tit går i stykker, og reparationer koster mange penge. Så nu kigger han på nye biler. Han besøger en bilforhandler, som viser ham en smuk sort bil. Bilforhandleren fortæller Søren om bilen og viser ham en brochure. Søren læser i brochuren. Det er vist en god bil.

7.2.2. Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog

For at sikre den fornødne forforståelse hos kursisten, indleder visitator med at tale med kursisten om billeder fra serien. Teksten læses derefter som stillelæsning. Hvis visitator skønner, der kan være vanskeligheder med de basale skriftsprogsfærdigheder, anvendes fx ordliste 4. Eventuel højtlesning skal *altid* finde sted *efter* indholdsreferat og samtale om teksten.

Instruktion: Du har set billedet i en avis. Du vil gerne finde ud af, hvem manden er, og hvad der foregår på billedet. Læs teksten.

Svar på spørgsmålene:

1. Hvem er det, Søren snakker med?
2. Hvad snakker Søren og manden om?
3. Hvad synes du om Søren's planer?

Søren

Søren er gift og far til to børn på 7 og 9. Han arbejder på et kontor nord for København. Hans kone er lærer. Hun arbejder på en skole i Roskilde. Familien bor i et lille hus lidt uden for Roskilde.

Sørens kone cykler på arbejde hver dag. Søren tager toget. Han bruger over en time på at komme på arbejde, og somme tider bruger han næsten to timer på at komme hjem. Det er han træt af, for han synes, han ser for lidt til sin kone og sine to børn. Søren har ikke bil, men han vil gerne have en. Hans kone synes også, at det er en god ide. Hendes forældre bor på Lolland, og hun vil gerne besøge dem noget mere. Derfor har Søren og hans kone snakket om at købe en lille økonomisk bil. Men de har ikke penge til det, for de har ikke haft råd til at spare penge op.

Søren går i banken for at snakke med sin bankrådgiver. I banken fortæller han, hvor meget han og hans kone tjener. Han fortæller også, hvor store udgifter de har. Og han diskuterer med bankmanden, om de kan få råd til at købe en bil. Bankmanden er ikke helt sikker på, at de har råd. Han siger, at de får en meget stram økonomi. Fx får de nok ikke råd til at tage på ferie de næste par år. Men Søren vil alligevel meget gerne låne penge til en bil. Han bliver nervøs. Måske siger bankmanden nej til at give ham et lån.

Kursistark

Kig på billederne. Læs derefter teksten. Find det billede, der passer til teksten

Søren

Søren cykler på arbejde hver dag. Men han er træt af at cykle. Når det regner, bliver han våd. Når det blæser, bliver han træt. Hans kone vil også gerne have en bil. Søren har tænkt og tænkt. Han ved ikke, om de har råd til en bil. Han har læst annoncer i avisen. Han har kigget på gamle biler, fordi de ikke er så dyre. Men gamle biler kan være dyre på en anden måde, fordi de tit går i stykker, og reparationer koster mange penge. Så nu kigger han på nye biler. Han besøger en bilforhandler, som viser ham en smuk sort bil. Bilforhandleren fortæller Søren om bilen og viser ham en brochure. Søren læser i brochuren. Det er vist en god bil.

Du har set billedet i en avis. Du vil gerne finde ud af, hvem manden er, og hvad der foregår på billedet. Læs teksten.

Svar på spørgsmålene:

1. Hvem er det, Søren snakker med?
2. Hvad snakker Søren og manden om?
3. Hvad synes du om Søren's planer?

Søren

Søren er gift og far til to børn på 7 og 9. Han arbejder på et kontor nord for København. Hans kone er lærer. Hun arbejder på en skole i Roskilde. Familien bor i et lille hus lidt uden for Roskilde.

Søren's kone cykler på arbejde hver dag. Søren tager toget. Han bruger over en time på at komme på arbejde, og somme tider bruger han næsten to timer på at komme hjem. Det er han træt af, for han synes, han ser for lidt til sin kone og sine to børn. Søren har ikke bil, men han vil gerne have en. Hans kone synes også, at det er en god ide. Hendes forældre bor på Lolland, og hun vil gerne besøge dem noget mere. Derfor har Søren og hans kone snakket om at købe en lille økonomisk bil. Men de har ikke penge til det, for de har ikke haft råd til at spare penge op.

Søren går i banken for at snakke med sin bankrådgiver. I banken fortæller han, hvor meget han og hans kone tjener. Han fortæller også, hvor store udgifter de har. Og han diskuterer med bankmanden, om de kan få råd til at købe en bil. Bankmanden er ikke helt sikker på, at de har råd. Han siger, at de får en meget stram økonomi. Fx får de nok ikke råd til at tage på ferie de næste par år. Men Søren vil alligevel meget gerne låne penge til en bil. Han bliver nervøs. Måske siger bankmanden nej til at give ham et lån.

7.2.3. Skanning

Der er to forskellige skanneopgaver. Visitator vurderer, hvilken opgave er mest relevant for kursisten.

Opgave 1

Instruktion: Du er i Tivoli i København. Du er sulten. Du kigger på listen over spisesteder. Du har lyst til *kinesisk mad*. Hvor kan man få kinesisk mad? Der er to spisesteder, der serverer kinesisk mad. Arbejd hurtigt.
Skriv navnet på de to restauranter på linjerne.

Opgave 2

Instruktion: Du bor i Århus. Du har lyst til at gå i svømmehal. Du har hørt, at *Lyseng Svømmehal* og *Århus Svømmestadion* er gode steder at svømme. Du vil gerne svømme om *lørdagen*. Du kigger i telefonbogen for at finde ud af, hvornår der er åbent om lørdagen.
Lyseng Svømmehal:
Hvornår er det åbent om lørdagen? _____
Århus Svømmestadion:
Hvornår er der åbent om lørdagen? _____

Fokuspunkter

I forhold til målene lægger visitator især mærke til følgende:

- Har kursisten forstået tekstens nøgleinformationer?
- Hvordan griber kursisten opgaven an?
- Hvor lang tid bruger kursisten på opgaven - har kursisten fx medbevægelser?
- Forstår kursisten opgaven - hvor mange gange skal instruktionen fx gentages?
- Kan kursisten skanne, dvs. hurtigt få fat i den enkelte information i teksten?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul: **Danskuddannelse 1 indstilles til Prøve i Dansk 1. Danskuddannelse 2, modul 4, Danskuddannelse 3, modul 3**
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne nå målene, eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau
- er kursistens præstation *over* dette niveau, kan kursisten testes på et højere niveau. Løses den letteste opgave (søgelæsning/omhyggelig global læsning) tilfredsstillende, kan dette pege på indplacering på **Danskuddannelse 2, modul 5 eller Danskuddannelse 3, modul 4**

Opgave 1

Du er i Tivoli i København. Du er sulten. Du kigger på listen over spisesteder. Du har lyst til kinesisk mad. Hvor kan man få kinesisk mad? Der er to spisesteder, der serverer kinesisk mad.

Arbejd hurtigt.

Skriv navnet på de to restauranter på linjerne.

1. _____

2. _____

1	A Hereford Beefstouw	33 12 74 41	Steakhouse
2	Aladdin	33 75 07 80	Orientalisk køkken
3	Balkonen	33 75 07 27	Dansk/internationalt
4	Bazar Kaféen	33 11 30 01	Fastfood
5	Bernstorff	33 11 06 68	Dansk
6	Bistroen	33 12 95 40	Familierestaurant
7	Bixen	33 75 06 09	Familierestaurant
8	Bodega Tivoli Vinstue	33 11 30 01	Lette retter
9	Brasserie "N"	33 14 60 03	Fransk
10	Bryggeriet Apollo	33 12 33 13	Dansk/internationalt
11	Café Columbine	33 75 06 06	Fastfood
12	Café Georg	33 11 91 00	Fisk og sandwich
13	Café Ketchup	33 75 07 55	Internationalt
14	Café Ultimo	33 75 07 51	Italiensk
15	Caféen	33 14 06 99	Lette retter
16	Dansetten	33 14 06 99	Lette retter
17	Den Røde Pimpernel	33 75 07 60	Dansk
18	Det kinesiske Tårn	33 33 78 00	Kinesisk
19	Divan 2	33 75 07 50	Fransk køkken
20	Fregatten Sct. Georg III	33 15 92 04	Dansk
21	Færgeskroen	33 12 94 12	Klassisk dansk
22	Grøften	33 75 06 75	Dansk/internationalt
23	Hard Rock Café	33 12 43 33	Amerikansk
24	Hercegovina	33 15 63 63	Kroatisk/Dansk
25	La Crevette – Nimb	33 14 60 03	Fisk
26	Italia La Vecchia Signora	33 75 09 75	Italiensk
27	Paletten	33 13 07 47	Familierestaurant
28	Perlen	33 14 86 44	Dansk/internationalt
29	Promenaden	33 75 07 70	Dansk/internationalt
30	Paafuglen	33 12 95 40	Dansk/internationalt
31	Smøgens Bistro	33 15 16 15	Familierestaurant
32	Spisepinden	33 75 06 30	Kinesisk fastfood
33	Søcaféen	33 15 91 02	Smørrebrød
34	The Paul	33 75 07 75	Moderne europæisk
35	Vaffelbageriet	33 13 24 19	Konditori
36	Valhal	33 75 07 40	Vikingeinspireret
37	Viften Cafeteria Bøfhuset	33 75 06 06	Familierestaurant
38	Vise Vers Huset	33 15 16 15	Dansk

Kursistark

Opgave 2

Du bor i Århus. Du har lyst til at gå i svømmehal. Du har hørt, at **Lyseng Svømmehal** og **Århus Svømmestadion** er gode steder at svømme. Du vil gerne svømme om **lørdagen**. Du kigger i telefonbogen for at finde ud af, hvornår der er åbent om lørdagen.

Lyseng Svømmehal:

Hvornår er det åbent om lørdagen? _____

Århus Svømmestadion:

Hvornår er der åbent om lørdagen? _____

Svømmehaller og bade

Den offentlige åbning på de enkelte anlæg kan blive aflyst på grund af stævner, mesterskaber eller lignende. I ferie- og helligdage gælder særlige åbningstider, og der henvises til de enkelte svømmehaller.

Ballehage Søbad,

Ørneredevej 786 27 07 40

- Åbningstider 21/5 – 5/8:

10-18 hele ugen

Egelund Svømmehal,

Bredgade 5, 8340 Malling86 93 23 27

- Åbningstider: onsdag kl. 18.30-21

lørdag kl. 12-14

(dog lukket medio maj-medio august)

Gellerupbadet,

Dortesvej 4386 25 69 01

- Åbningstider: mandag kl. 7-9 og 14-19

tirsdag-torsdag kl. 7-9 og 14-22

fredag kl. 14-18, lørdag-søndag kl. 10-16

Lyseng Svømmehal,

Lysengvej 4, 8270 Højbjerg86 27 28 08

- Åbningstider: mandag, torsdag,

fredag kl. 14-17, tirsdag kl. 14-22,

lørdag-søndag kl. 13-18, onsdag lukket

25/6 – 5/8: 10-18 hele ugen

Lystrup Skoles Svømmehal,

Lystrup Centervej 25686 22 48 01

- Åbningstider: tirsdag kl. 19-20.45

lørdag kl. 13-15.45 og søndag kl. 10-11.45

Næsbøjskolens Svømmehal,

Gl. Stillingvej 42486 94 17 52

- Åbningstider:

onsdag kl. 18-21 og lørdag kl. 13-15

Risskov Søbad, (Den Permanente)

Salonvejen 186 16 95 81

- Åbningstider:

21/5 – 5/8: mandag-lørdag kl. 6-19, søndag kl.

7-19

Sølystskolens Svømmehal,

Egå Havvej 5, Indtil kl. 1586 22 08 66

Efter kl. 1540 62 38 55

Tilst Skoles Svømmehal,

Tåstumvænget 886 24 11 83

- Åbningstider: onsdag kl. 19-21 og

lørdag kl. 13-16 og 19-20

Århus Svømmehal,

Spanien 1, 8000 Århus C86 13 26 66

- Åbningstider: mandag-fredag kl. 7-21,

lørdag 7-17, søndag 9-17

I perioden 21/5-3/8 lukkes mandag-fredag kl. 19

Sommerferielukket fra 2/7-29/7,

begge dage inkl.

Lukket påskelørdag, alle helligdage

samt 24/12 og 31/12. 1. maj og Grundlovsdag

lukkes kl. 11

Århus Svømmestadion,

F. Vestergaards Gade,

8000 Århus C86 12 86 44

- Åbningstider: mandag-fredag kl. 7-18,

lørdag 8-17, søndag 9-17

- Åbningstider på springbassin og friluftsbad:

25/5-22/6 og 5/8-2/9;

mandag kun 14-18, tirsdag-fredag 7-8 og 14-18

lørdag 8-17, søndag 9-17

23/6-5/8:

mandag 10-18, tirsdag-fredag 7-18, lørdag 8-17

søndag 9-17. Lukket påskelørdag, alle helligdage

samt 24/12 og 31/12. 1. maj og Grundlovsdag

lukkes kl. 12

7.2.4. Styret skriftlig produktion

Der er to forskellige opgaver. Visitator vurderer, hvilken opgave, der er mest relevant for kursisten.

E-mail om lejlighed

Læs denne e-mail fra din danske ven Anders.
Skriv en e-mail til Anders. Svar på hans spørgsmål.

eller

Sætninger

På grundlag af samtale med visitator skriver kursisten to sætninger om skolen eller sit arbejde (eller andet relevant emne som er bekendt for kursisten).

Diktat 4

Visitator læser først hele diktaten for kursisten.

Derefter læses diktaten i hele sætninger, hver sætning maks. 2 gange.

Mona er 22 år. Hun har ikke arbejde. Hun bor sammen med Rune. Han arbejder på et posthus. Han står normalt tidligt op. Mona sover næsten altid længe. Hun står først op kl. 10. Så drikker hun kaffe og hører musik. Somme tider går hun en lille tur, og somme tider er hun hjemme hele dagen. Så læser hun avis eller ser fjernsyn.

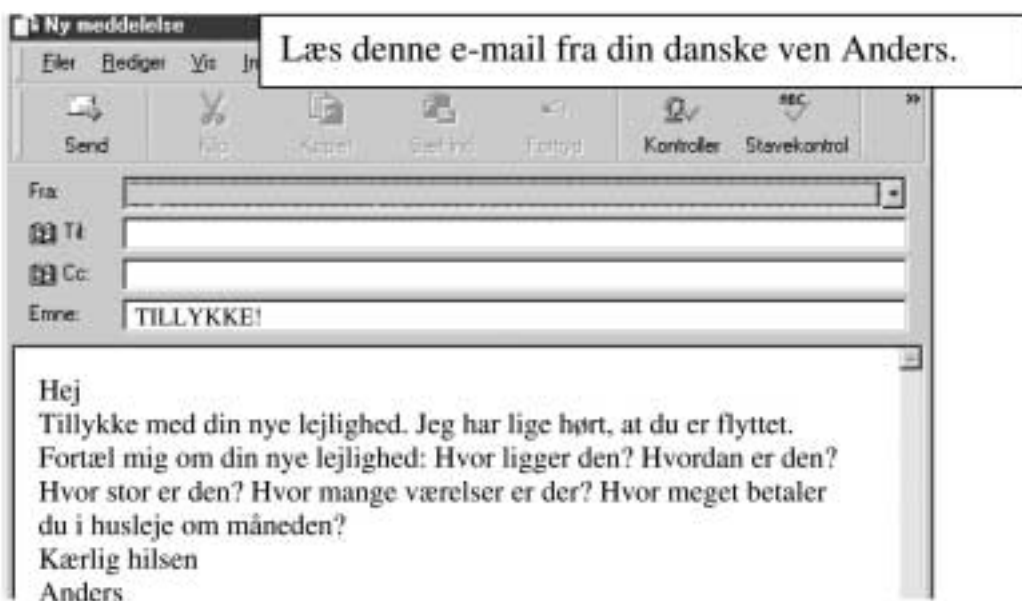
Fokuspunkter

I forhold til målene lægger visitator især mærke til følgende:

- Forståelighed og skrivehastighed
- Syntaks, morfologi, ordforråd og ortografi

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul:
Danskuddannelse 1 indstilles til Prøve i Dansk 1. Danskuddannelse 2, modul 4, Danskuddannelse 3, modul 3
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator niveauindplacering eventuelt ved at teste kursisten på et højere niveau.
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne nå målene, eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau

Threshold

8

Materialer:

- Samtale og billedserier
- Omhyggelig global læsning/søgelæsning: Find det billede der passer til teksten
- Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog: Læseopgave
- Omhyggelig lokal læsning
- Skanneopgave: Børn og kemikalier
- Styret skriftlig produktion: E-mail om jobsamtale

Mundtlige færdigheder: Danskuddannelse 1, modul 6, Danskuddannelse 2, modul 5 og Danskuddannelse 3, modul 4

<p><i>Danskuddannelse 1 og Danskuddannelse 2</i> Målet med undervisningen er, at kursisten</p>
<ul style="list-style-type: none"> • kan forstå indholdet i enkel kommunikation om almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et tydeligt udtalt sprog med en vis grad af kompleksitet • kan kommunikere mundtligt i et enkelt, men sammenhængende og forholdsvis flydende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed om almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde
<p><i>Danskuddannelse 3</i> Målet med undervisningen er, at kursisten</p>
<ul style="list-style-type: none"> • kan forstå indholdet i enkel kommunikation om almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et tydeligt udtalt sprog med en vis grad af kompleksitet • kan kommunikere mundtligt i et enkelt, men sammenhængende og flydende sprog med en vis grad af kompleksitet og forholdsvis høj grad af korrekthed om almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde

Skriftlige færdigheder: Danskuddannelse 2, modul 5 og modul 6 og Danskuddannelse 3, modul 4

<p><i>Danskuddannelse 2 modul 5</i> Målet med undervisningen er, at kursisten</p>
<ul style="list-style-type: none"> • kan finde information og forstå indholdet i et bredt udsnit af tekster, der i et enkelte sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde forholdsvis komplicerede blanketter • kan formulere sig skriftligt i et enkelt og sammenhængende sprog på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelig hverdagsforhold

Danskuddannelse 2, modul 6 og Danskuddannelse 3, modul 4

Målet med undervisningen er, at kursisten

- *kan finde information og forstå indholdet i et bredt udsnit af tekster, der i et forholdsvis komplekst sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde forholdsvis komplicerede blanketter*
- *kan formulere sig skriftligt i et forholdsvis sammenhængende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold*

8.1. Mundtlige færdigheder

8.1.1. Samtale

Den samtale, der finder sted omkring visitationens gennemførelse, bruges til vurdering af kursistens evne til at indgå i dialog på en forståelig og relevant måde. Har visitator ikke herigennem opnået et fornødent indtryk af kursistens mundtlige færdigheder, kan billedserierne anvendes, eller der kan samtales om læsetekster.

8.1.2. Billedserier

De to billedserier findes bagest i mappen.

Billedserie 1 handler om en mand, som drømmer om at købe en bil. Han låner penge i banken og køber bilen. På det sidste billede er han i færd med at skifte hjul.

Billedserie 2 handler om en pige, som kommer til skade, fordi hun drikker lampeolie. Hendes mor har forladt arbejdet med at fylde olie på lamperne, fordi telefonen ringer.

Billedserierne kan anvendes på forskellige måder, fx:

- Visitator og kursist samtaler om et enkelt billede, eventuelt uddybet med kursistens egne kommentarer og erfaringer med emnet.
- Kursisten lægger billederne i en selvvalgt rækkefølge, som giver mening for vedkommende. Kursisten fortæller derefter visitator historien, og der samtales på grundlag heraf.
- Visitator introducerer mundtligt til emnet. Visitator har lagt billederne i rigtig rækkefølge foran kursisten, som beskriver handlingsforløbet. Der samtales på grundlag heraf.

Fokuspunkter

Visitator foretager en helhedsvurdering, men lægger især mærke til følgende:

Forståelighed

- Flyder samtalen, eller må visitator eller kursist opgive kommunikationen?
- Er udtalen god, acceptabel eller hæmmende for kommunikationen?
- Bruger kursisten strategier, fx omskrivninger, andet fællessprog eller kropssprog?
- Har kursisten et velfungerende ordforråd?

Sammenhæng

- Kan kursisten fortælle i længere, sammenhængende form?
- Kan kursisten give udtryk for fx årsags- og tidssammenhænge?

Lytteforståelse

- Indgår kursisten på en adækvat måde i samtalen, eller er der mange misforståelser pga. tilsyneladende problemer i lytteforståelsen?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul: **Danskuddannelse 1 indstilles til Prøve i dansk 1. Danskuddannelse 2, modul 6 og Danskuddannelse 3, modul 5**
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator niveauindplacering på et højere niveau
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne nå målene og indplacerer på et lavere niveau

8.2. Skriftlige færdigheder

8.2.1. Omhyggelig global læsning/søgelæsning

Teksten læses som stillelæsning. Hvis visitator er usikker på, om der er problemer med de basale skriftsprogfærdigheder, anvendes fx ordliste 4.

Eventuel højtlesning skal *altid* finde sted *efter* indholdsreferat og samtale om teksten.

Instruktion: Kig på billederne (i billedserie). Læs derefter teksten.

Find det billede, der passer til teksten.

Lise har meget travlt, for hun skal have gæster. Hun skal have ordnet hele lejligheden. Hun vil gerne have, at alt ser hyggeligt og rart ud. Derfor har hun sat små olielamper rundt omkring i stuen. Hendes datter Mette er fire år. Hun synes, det er spændende at kigge på, hvad hendes mor laver. Så ringer telefonen. Lise tager den. Det er en veninde. Hun begynder at snakke. Lidt efter har hun glemt alt om Mette, der sidder alene ved spisebordet. Mette kigger på det lille lampeglasset. Hun ved ikke, hvad der er i det. Hun synes, det ligner vand. Hun tager lampeglasset. Det lugter godt. Måske er det sodavand, der er i glasset. Hun vil gerne smage på det. Lise snakker og snakker. Hun står med ryggen til Mette og kigger ud ad vinduet. Hun har nu helt glemt, at der står et glas med lampeolie på spisebordet foran Mette. Hun fortæller sin veninde om den fest, de skal holde om aftenen. Hun fortæller, hvad de skal have at spise, og hun fortæller, hvem der kommer. Lise elsker at snakke i telefon. Mette er glad for, at hendes mor snakker i telefon. Så kan hun drikke det, der er i glasset. Hun tror, det er sodavand. Hun elsker sodavand. Hun synes, sodavand smager meget bedre end mælk. Men hun må kun få sodavand, når de har gæster.

8.2.2. Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog

Der er to læseopgaver. Visitator vurderer, hvilken der er mest relevant for kursisten. Opgaverne har stigende sværhedsgrad.

Læseopgave 1

Teksten læses som stillelæsning. Hvis visitator er usikker på, om der er problemer med de basale skriftsprogsfærdigheder, anvendes fx ordliste 4.

Eventuel højtlesning skal *altid* finde sted *efter* indholdsreferat og samtale om teksten.

Giv kursister på Danskuddannelse 2 mundtlig instruktion/læs instruktion og spørgsmål højt for kursisten.

Den lørdag Lise skulle have gæster

Kig på billedet. Du ser billedet i et ugeblad. Du vil gerne finde ud af, hvem kvinden og pigen er, og hvad historien handler om.

Du læser historien.

Svar på følgende tre spørgsmål, når du har læst historien:

1. Hvorfor får den lille pige mælk at drikke?
2. Hvorfor ser kvinden bekymret ud?
3. Hvad synes du om kvinden? Hvorfor?

Læseopgave 2

Teksten læses som stillelæsning. Hvis visitator er usikker på, om der er problemer med de basale skriftsprogsfærdigheder, anvendes fx ordliste 4.

Eventuel højtlesning skal *altid* finde sted *efter* indholdsreferat og samtale om teksten.

Giv kursister på Danskuddannelse 2 mundtlig instruktion/læs instruktion og spørgsmål højt for kursisten.

Hvem er denne kvinde?

Du ser hendes billede i avisen og vil gerne finde ud af, hvem hun er.

Du læser artiklen.

Svar på følgende tre spørgsmål, når du har læst artiklen:

1. Hvem er Annelise?
2. Hvad er det for et stort spring, Annelise har taget?
3. Synes du, det er en god idé at gøre ligesom Annelise?

Artiklen ”Annelise tog et stort spring” er bearbejdet efter artikel af Anne Kathrine Spangsberg i Søndagsavisen.

Kursistark

Kig på billederne. Læs derefter teksten. Find det billede, der passer til teksten.

Lise har meget travlt, for hun skal have gæster. Hun skal have ordnet hele lejligheden. Hun vil gerne have, at alt ser hyggeligt og rart ud. Derfor har hun sat små olielamper rundt omkring i stuen. Hendes datter Mette er fire år. Hun synes, det er spændende at kigge på, hvad hendes mor laver. Så ringer telefonen. Lise tager den. Det er en veninde. Hun begynder at snakke. Lidt efter har hun glemt alt om Mette, der sidder alene ved spisebordet.

Mette kigger på det lille lampeglas. Hun ved ikke, hvad der er i det. Hun synes, det ligner vand. Hun tager lampeglasset. Det lugter godt. Måske er det sodavand, der er i glasset. Hun vil gerne smage på det.

Lise snakker og snakker. Hun står med ryggen til Mette og kigger ud ad vinduet. Hun har nu helt glemt, at der står et glas med lampeolie på spisebordet foran Mette. Hun fortæller sin veninde om den fest, de skal holde om aftenen. Hun fortæller, hvad de skal have at spise, og hun fortæller, hvem der kommer. Lise elsker at snakke i telefon.

Mette er glad for, at hendes mor snakker i telefon. Så kan hun drikke det, der er i glasset. Hun tror, det er sodavand. Hun elsker sodavand. Hun synes, sodavand smager meget bedre end mælk. Men hun må kun få sodavand, når de har gæster.

Læseopgave 1

Kig på billedet. Du ser billedet i et ugeblad. Du vil gerne finde ud af, hvem kvinden og pigen er, og hvad historien handler om.

Du læser historien.

Svar på følgende tre spørgsmål, når du har læst historien:

1. Hvorfor får den lille pige mælk at drikke?
2. Hvorfor ser kvinden bekymret ud?
3. Hvad synes du om kvinden? Hvorfor?

Den lørdag Lise skulle have gæster

Det var lørdag formiddag. Lise skulle have gæster om aftenen. Derfor gik hun og ordnede stuen. Hun havde sat olielamper på bordet, for hun syntes, at olielamper var så smukke. Hun havde hentet en flaske med lampeolie i køkkenet. Hun gik rundt og hældte olie i olielamperne. Hendes lille datter Mette sad og kiggede på. Mette var fire år. Hun vidste ikke, hvad det var, hendes mor hældte i lamperne. Hun syntes, det lignede sodavand. Mette elskede sodavand. Men hun måtte kun få sodavand, når de havde gæster. Så ringede telefonen. Det var Lises bedste veninde. Lise glemte alt om lampeolien. Hun glemte også at holde øje med Mette.

På bordet foran Mette stod der en olielampe af glas. Der var olie i glasset. Mette kiggede på det lille lampeglas. Hun vidste ikke, hvad der var i lampeglasset. Hun syntes, det lignede vand. Hun tog lampeglasset. Det lugtede godt. Måske var det sodavand, der var i glasset. Hun ville gerne smage på det. Lise snakkede og snakkede. Hun havde helt glemt Mette og lampeolien. Hun fortalte sin veninde om den fest, de skulle holde om aftenen. Hun fortalte sin veninde, hvad de skulle have at spise. Hun fortalte også, hvem der kom. Lise elskede at snakke i telefon. Mette var glad for, at hendes mor snakkede i telefon. Så kunne hun drikke det, der var i glasset.

Mette drak olien i lampeglasset. Det smagte ikke godt. Hun begyndte at hoste. Så opdagede Lise, at Mette havde drukket olien. Hun blev frygtelig bange. Lise skyndte sig at sige farvel til sin veninde. Hun ringede til 112 og fortalte, hvad der var sket. Så løb hun ud i køkkenet og hentede noget mælk.

Lise tog Mette på skødet og gav hende et glas mælk. Hun sagde til Mette, at hun skulle drikke det hele. Mette kunne ikke forstå, hvorfor hun skulle drikke mælk. Men hun kunne mærke, at Lis var bange. Derfor drak hun hele glasset. Så ringede det på døren. Det var ambulancen, for det var vigtigt, at Mette kom hurtigt på hospitalet.

Kursistark

Læseopgave 2

Hvem er denne kvinde?

Du ser hendes billede i avisen og vil gerne finde ud af, hvem hun er.

Du læser artiklen.

Svar på følgende tre spørgsmål, når du har læst artiklen:

1. Hvem er Annelise?
2. Hvad er det for et stort spring Annelise har taget?
3. Synes du, det er en god idé at gøre ligesom Annelise?

Annelise tog et stort spring

Annelise arbejdede i mange år som uaglært. Men så fik hun lyst til at lære noget mere.

Klokken er fire om eftermiddagen, og de mange unge studerende på Københavns Universitet skal hjem.

De har været til undervisning. Nu står de i grupper og småsnakker, inden de tager cyklen for at køre hjem.

To af dem snakker om, hvor mange penge de allerede har brugt på dyre bøger. Det er Annelise Jensen på 44 år og hendes datter Tina Andersen på 26 år. De er begge to nye studerende på Københavns Universitet, og de har kun deres SU at leve af.

Annelise læser økonomi og Tina datalogi.

Annelise har brugt tre år på at komme på universitetet.

»Jeg begyndte i 1999 med at tage matematik og engelsk i 10. klasse på VUC. Jeg har altid været god til matematik, så det gik rigtig godt. Bagefter tog jeg en HF-eksamen,« fortæller Annelise.

Hun gik ud af folkeskolen, fordi hun ville have familie. Hun ville 'lege far, mor og børn', som hun siger.

Og hun fik familie. Da hun var 18 år, fik hun Tina. Senere fik hun to børn mere. De er i dag 15 og 14 år.

»Men jeg har altid drømt om at læse videre,« siger Annelise. Før hun begyndte på sin uddannelse, arbejdede hun som postbud og hjemmehjælper.

»Jeg kan kun gøre det her, fordi min familie hjælper og støtter mig,« siger Annelise. Og Tina siger: »Familien skal acceptere, at der skal spares på pengene, og at mor skal bruge meget tid på lektierne.« Tina tror, at hendes yngre søskende er stolte af deres mor. Men hun tror også, at de er lidt sure over, at familien ikke mere har så mange penge.

»Jeg kan kun få SU, så vi skal selvfølgelig spare på ting som ferie og gaver. Men min mand har en rimelig indkomst, så vi kan godt klare os,« siger Annelise.

Hun vil gerne anbefale andre voksne at begynde på en uddannelse. Hun giver også et godt råd:

»Det er bedst at begynde stille og roligt på et niveau, man ved, man kan klare. Så kan man vænne sig til at gå i skole igen og opleve, at man kan klare det.«

Når Annelise en gang er færdig med studiet, er det hendes drøm at få job i et ministerium.

8.2.3. Omhyggelig lokal læsning

Kursister på Danskuddannelse 3 skal umiddelbart kunne udfylde hulteksten, dvs. uden fx forudgående samtale om tekstens emne. Visitator samtaler med kursister på Danskuddannelse 2 om situation og emne, inden kursisten går i gang med opgaven.

Hultekst

Instruktion: Læs den lille historie. Der 10 huller i teksten, hvor der mangler ét ord. Indsæt ét ord, der passer i teksten, på hver af de 10 tomme pladser.

Det er lørdag formiddag, og Lise ordner i stuen. Hun _____ nemlig have gæster i aften. Lise vil sætte olielamper på bordet, _____ de er så smukke. Hun har hentet en _____ med lampeolie i køkkenet. Hun står ved spisebordet og hælder olie i lamperne. Hendes datter Mette sidder og kigger på. Mette er fire år. Hun ved ikke, _____ hendes mor hælder i lamperne. Hun _____, det ser spændende ud. Måske er det sodavand. Mette _____ sodavand, _____ hun må kun få sodavand, når de har gæster. Lis kigger ikke på Mette. Hun kigger på det lille lampeglas. Det er lidt svært for hende at hælde olien i glasset uden at spilde. Hun _____ lagt en avis på bordet. Så kommer _____ ikke pletter på bordet, hvis hun spilder. Lis hader pletter. Så ringer _____.

Fjernede ord:

Funktionsord:

skal

for / fordi

hvad

men

har

der

Indholdsord:

flaske

synes

elsker

telefonen

De fjernede ord udleveres ikke til kursisten.

Klarer kursisten opgaven m.h.t. indholdsordene, men har vanskeligheder med funktionsordene, kan det indikere, at kursisten hører til på Danskuddannelse 2 eller har temmelig langt til niveauet på Danskuddannelse 3.

Hultekst

Læs den lille historie. Der 10 huller i teksten, hvor der mangler ét ord. Indsæt ét ord, der passer i teksten, på hver af de 10 tomme pladser.

Det er lørdag formiddag, og Lise ordner i stuen. Hun _____ nemlig have gæster i aften. Lise vil sætte olielamper på bordet, _____ de er så smukke. Hun har hentet en _____ med lampeolie i køkkenet. Hun står ved spisebordet og hælder olie i lamperne. Hendes datter Mette sidder og kigger på. Mette er fire år. Hun ved ikke, _____ hendes mor hælder i lamperne. Hun _____, det ser spændende ud. Måske er det sodavand. Mette _____ sodavand, _____ hun må kun få sodavand, når de har gæster. Lis kigger ikke på Mette. Hun kigger på det lille lampeglas. Det er lidt svært for hende at hælde olien i glasset uden at spilde. Hun _____ lagt en avis på bordet. Så kommer _____ ikke pletter på bordet, hvis hun spilder. Lis hader pletter. Så ringer _____.

8.2.4. Skanning

Instruktion: Kig brochuren om børn og kemikalier igennem og svar på de to spørgsmål. Arbejd hurtigt.

Situationen: Du har et lille barn. Du vil gerne vide, hvad du skal gøre, hvis dit barn fx drikker petroleum eller andre petroleumprodukter som fx lampeolie. Du har nemlig mange olielamper. Du har hørt, at man kan få sygdommen lungebetændelse, hvis man drikker lampeolie.

(Foto i brochuren: POLFOTO/Finn Frandsen)

1. Hvad slags lungebetændelse kan petroleumprodukter give?

2. Hvad skal man gøre, hvis et barn har drukket mere end 1 dl lampeolie?

Fokuspunkter

I forhold til målene på dette niveau lægger visitator især mærke til følgende:

- Har kursisten forstået tekstens nøgleinformationer?
- Hvordan griber kursisten opgaven an?
- Hvor lang tid bruger kursisten på opgaven - har kursisten fx medbevægelser?
- Forstår kursisten opgaven - hvor mange gange skal instruktionen fx gentages?
- Kan kursisten skanne, dvs. hurtigt få fat i den enkelte information i teksten?
- Hvordan er kursistens præcision i læsningen?
- Ordforrådet?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul: **Danskuddannelse 2, modul 6 eller Danskuddannelse 3, modul 5**
- er kursistens præstation over dette niveau, vurderer visitator indplacering eventuelt ved at teste kursisten på et højere niveau
- er kursistens præstation under dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at nå målene, eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau. Løses kun den letteste læseopgave (omhyggelig global/søgelæsning) tilfredsstillende, kan det angive indplacering på **Danskuddannelse 2, modul 5 eller Danskuddannelse 3, modul 4**

Skanning

Kig brochuren om børn og kemikalier igennem, og svar på de to spørgsmål. Arbejd hurtigt.

Situationen: Du har et lille barn. Du vil gerne vide, hvad du skal gøre, hvis dit barn fx drikker petroleum eller andre petroleumsprodukter som fx lampeolie. Du har nemlig mange olielamper. Du har hørt, at man kan få sygdommen lungebetændelse, hvis man drikker lampeolie. Du læser brochuren.

- 1 Hvad slags lungebetændelse kan petroleumsprodukter give?

- 2 Hvad skal man gøre, hvis et barn har drukket mere end 1 dl lampeolie?

KEMIKALIER

Akutte forgiftninger hos børn

KEMIKALIE- FORGIFTNINGER

Hvert år er der ca. 10.000 danskere, der kommer på hospitalet på grund af forgiftninger. Ca. 1.000 af dem er børn. De alvorlige forgiftninger sker først og fremmest på grund af medicin, kemikalier og opløsningsmidler som f.eks. petroleum og benzin.

Hos børnene er det især børn under 4 år, der bliver forgiftet. Der sker flere forgiftninger med drenge end med piger. Forgiftningerne sker, fordi de små børn undersøger alting og har lyst til at smage på alting.

Der sker heldigvis ikke mere så mange virkelig alvorlige forgiftninger blandt småbørn. Men der

findes stadig kemikalier, som selv i små mængder kan give en alvorlig forgiftning. Det er naturligvis meget vigtigt at behandle den slags ulykker korrekt.

KEMIKALIER I HJEMMET

Det er meget almindeligt, at små børn kommer til skade med kemikalier i hjemmet. Mange af de kemikalier, som findes i hjemmet, er ikke specielt farlige, men der er også nogle kemikalier, som er temmelig farlige.

Alle farlige kemikalier skal opbevares, hvor børn ikke kan få fat i dem. Farlige husholdningskemikalier skal enten stå højt oppe i et køkkenskab, hvor børnene ikke kan nå dem, eller i et særligt kemikaleskab.

De fleste forgiftningsuheld sker, mens man bruger kemikalierne. Derfor er det vigtigt at holde øje med dem under arbejdet. Og hvis man går væk fra kemikalierne, skal man altid huske at skrue låget på og stille dem tilbage i skabet, også selvom man kun er væk et kort øjeblik.

GODE RÅD OM FORGIFTNINGER

Hvis barnet har svært ved at trække vejret, hvis barnet virker sløvt, hvis barnet er bevidstløs, eller hvis barnet har kramper, skal det straks indlægges på hospitalet. **Kontakt i disse tilfælde straks alarmcentralen på telefon nr. 112.**

I mindre alvorlige tilfælde kan man kontakte sin egen læge eller lægevagten.

Men **husk**: Hvis du tror, der er sket en forgiftning, så vent ikke med at gøre noget. Der kan gå flere timer, inden barnet viser tegn på forgiftning. Hvis det er muligt, så tag kemikaliet og emballagen med til lægen eller på hospitalet.

FØRSTEHJÆLP VED FORGIFTNINGER:

Hvis barnet har spist eller drukket et kemikalie:
Giv barnet et glas væske fx mælk eller vand.

Prøv ikke på at få barnet til at kaste op. Det kan være meget farligt.

Hvis barnet har fået et kemikalie på huden: Skyl straks huden med masser af vand.

Hvis barnet har fået et kemikalie i øjnene: Skyl straks øjnene i nogle minutter med en blød vandstråle fra fx et rent drikkeglas. Hold øjnene åbne med et par fingre, så skylningen bliver effektiv.

Hvis barnet har indåndet giftige kemikalier:
Sørg for at barnet får frisk luft og hvile.

SPECIELT OM PETROLEUMSPRODUKTER

Benzin og opløsningsmidler af petroleumstypen, fx lampeolie, mineralsk terpentin og petroleum er almindelige og farlige kemikalier. Disse kemikalier kan let komme ned i lungerne og give en "kemisk" lungebetændelse.

Hvis et barn har drukket et af disse kemikalier, må barnet ikke kaste op. Giv barnet nogle skefulde fløde, flødeis eller mælk. Tag på skadestuen, hvis barnet kaster op, får hoste, feber eller bliver sløvt i løbet af 4-6 timer, efter at det har drukket kemikaliet, eller hvis barnet har drukket mere end 1 dl.

Lampeolie, terpentin og petroleum skal altid stå i et aflåst skab.

OBS! Lampeolie:

Olielamper skal stå, så børnene ikke kan nå dem. Mange børn bliver forgiftede, når de drikker af lampen.

8.2.5. Styret skriftlig produktion

E-mail om jobsamtale

Instruktion: Du skal til jobsamtale i morgen. Du har glemt at fortælle det til din lærer på sprogskolen. Du skriver en e-mail til din lærer Birthe.

Du skal fortælle:

- hvorfor du ikke kan komme i skole
- hvor og hvornår du skal til jobsamtale
- hvad slags job du har søgt
- hvorfor du gerne vil have jobbet

Du skal begynde og afslutte e-mailen på en passende måde.

Fokuspunkter

I forhold til målene lægger visitator især mærke til følgende:

- Forståelighed og skrivehastighed
- Syntaks, morfologi, ordforråd og ortografi

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul:
Danskuddannelse 2, modul 6 eller Danskuddannelse 3, modul 5
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator indplacering eventuelt ved at teste kursisten på et højere niveau
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne nå målene, eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau.

Du skal til jobsamtale i morgen. Du har glemt at fortælle det til din lærer på sprogskolen. Du skriver en e-mail til din lærer Birthe. Du skal begynde og afslutte e-mailen på en passende måde.

Du skal fortælle:

- hvorfor du ikke kan komme i skole
- hvor og hvornår du skal til jobsamtale
- hvad slags job du har søgt
- hvorfor du gerne vil have jobbet

Ny meddelelse

Filer Rediger Vis Indsæt Format Funktioner Meddelelse Hjælp

Send Kopier Sæt ind Føj Kontroller Stavekontrol

Fra: []

Tit: Birthe Berg

Cc: []

Emne: Jobsamtale

Vantage

9

Materialer:

- Samtale
- Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog: Eva Maria.
- Skanneopgave: Martha Christensen
- Omhyggelig lokal læsning: Skolemaden
- Fri skriftlig produktion: Bog- eller filmanmeldelse.

Danskuddannelse 3, modul 5

Målet med undervisningen er, at kursisten:

- *kan forstå hovedparten af almindeligt forekommende kommunikation, hvor sproget er forholdsvis nuanceret og komplekst*
- *kan kommunikere mundtligt i et sammenhængende, flydende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en høj grad af korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde*
- *kan uddrage information af og forstå indholdet i et bredt udsnit af tekster, der er formuleret i et forholdsvis nuanceret og komplekst sprog*
- *kan formulere sig skriftligt i et sammenhængende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en forholdsvis høj grad af korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold*

9.1. Mundtlige færdigheder

9.1.1. Samtale

Den samtale, der finder sted omkring visitationens gennemførelse, bruges til vurdering af kursistens evne til at indgå i dialog på en forståelig og relevant måde. Har visitator ikke herigennem opnået et fornødent indtryk af kursistens mundtlige færdigheder, kan der samtales om læsetekster.

Fokuspunkter

Visitator foretager en helhedsvurdering, men lægger især mærke til følgende:

Forståelighed

- Flyder samtalen, eller må visitator eller kursist opgive kommunikationen?
- Er udtalen god, acceptabel eller hæmmende for kommunikationen?
- Bruger kursisten strategier, fx omskrivninger, andet fællessprog eller kropssprog?
- Har kursisten et velfungerende ordforråd?

Sammenhæng

- Kan kursisten fortælle i længere, sammenhængende form?
- Kan kursisten give udtryk for fx årsags- og tidssammenhænge?

Lytteforståelse

- Indgår kursisten på en adækvat måde i samtalen, eller er der mange misforståelser pga. tilsyneladende problemer i lytteforståelsen?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul: **Danskuddannelse 3, modul 6**
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator, om der er tale om A- eller B-placering på modul 6
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde målene og indplacerer på et lavere niveau

9.2. Skriftlige færdigheder

9.2.1. Omhyggelig lokal læsning

Kursisten skal umiddelbart kunne udfylde hulteksten, dvs. uden at der fx forinden er talt om emnet.

Læs teksten nedenfor, og skriv det ord, der bedst passer på den tomme plads. Skriv **kun ét ord** på den tomme plads.

Skolemaden i år 2010

Det **kan** godt betale sig at tilbyde børn et måltid mad i skolen. Hvis børn spiser på skolen, er de nemlig sundere og får bedre karakterer end de børn, der ikke gør det. Det var **der** en svensk undersøgelse, der viste i 1997.

I Danmark får børn ikke tilbudt mad i skolen. De skal selv have madpakke med. Men **hvordan** mon det bliver i fremtiden? Lad os prøve at skrue tiden frem til år 2010.

Man kan forestille sig tre forskellige modeller. I den første model er det store koncerner som ISS, der leverer skolebørnenes daglige skolemad. Forældrene står ikke mere i **køkkenet** og smører madpakker. Men det er ikke sikkert, forældrene er glade for det. Måske **føler** de sig meget fremmedgjorte, fordi de ikke mere ved, hvordan maden bliver lavet. Måske er de nervøse for, **om** maden nu også er sund nok, eller om der måske er for mange tilsætningsstoffer i den.

Så man kan også forestille sig en helt anden model. I fremtidens skole skal børnene selv tage **ansvar** for at lære sig tingene. Og så kan maden blive en vigtig del af **undervisningen** i skolen. Helt nede fra de små klasser skal børnene være med til at lave mad. De skal opleve, hvordan man laver god og sund mad. I den kreative skole skal børnene selv stå for indkøb af gode råvarer, og de skal selv være med til at lave den mad, de spiser.

Den tredje model bygger på, at vi er individualister. Vi vil som forældre selv **vælge**, hvad vores børn får at spise, og det behøver jo ikke at være den flade madpakke med fire rugbrødsmadder. Man kan fx forestille sig fremtidens skolemad som en madboks med forskellige former for snacks i. Supermarkederne vil nok satse meget på at hjælpe folk med at få nogle ting, **der** både er sunde og nemme at putte i madpakken.

Funktionsord:	Indholdsord:
kan	køkkenet
der	føler
hvordan	ansvar
om	undervisningen
der/som	vælge/bestemme

De fjernede ord udleveres ikke til kursisten.

Læs teksten nedenfor, og skriv det ord, der bedst passer på den tomme plads. Skriv kun ét ord på den tomme plads.

Skolemaden i år 2010

Det _____ godt betale sig at tilbyde børn et måltid mad i skolen. Hvis børn spiser på skolen, er de nemlig sundere og får bedre karakterer end de børn, der ikke gør det. Det var _____ en svensk undersøgelse, der viste i 1997.

I Danmark får børn ikke tilbudt mad i skolen. De skal selv have madpakke med. Men _____ mon det bliver i fremtiden? Lad os prøve at skrue tiden frem til år 2010.

Man kan forestille sig tre forskellige modeller. I den første model er det store koncerner som ISS, der leverer skolebørnenes daglige skolemad. Forældrene står ikke mere i _____ og smører madpakker. Men det er ikke sikkert, forældrene er glade for det. Måske _____ de sig meget fremmedgjorte, fordi de ikke mere ved, hvordan maden bliver lavet. Måske er de nervøse for, _____ maden nu også er sund nok, eller om der måske er for mange tilsætningsstoffer i den.

Så man kan også forestille sig en helt anden model. I fremtidens skole skal børnene selv tage _____ for at lære sig tingene. Og så kan maden blive en vigtig del af _____ i skolen. Helt nede fra de små klasser skal børnene være med til at lave mad. De skal opleve, hvordan man laver god og sund mad. I den kreative skole skal børnene selv stå for indkøb af gode råvarer, og de skal selv være med til at lave den mad, de spiser.

Den tredje model bygger på, at vi er individualister. Vi vil som forældre selv _____, hvad vores børn får at spise, og det behøver jo ikke at være den flade madpakke med fire rugbrøds-madder. Man kan fx forestille sig fremtidens skolemad som en madboks med forskellige former for snacks i. Supermarkederne vil nok satse meget på at hjælpe folk med at få nogle ting, _____ både er sunde og nemme at putte i madpakken.

9.2.2. Omhyggelig global læsning og mundtlig fremstilling/dialog

Instruktion: Teksten læses som stillelæsning. Eventuel højlæsning skal *altid* finde sted *efter* indholdsreferat og samtale om teksten. (Foto i artiklen: POLFOTO/Rune Schou Larsen, artikel: Politiken, den 18. januar 2003, forkortet)

Hvem er denne kvinde?

Du ser hendes billede i avisen og vil gerne finde ud af, hvem hun er. Du læser artiklen.

Svar på følgende tre spørgsmål, når du har læst artiklen:

- Synes du, Eva Maria har haft et spændende liv? Hvorfor?/Hvorfor ikke?
- Hvad synes du, er det hårdeste ved Eva Marias liv?
- Kunne du tænke dig at leve ligesom Eva Maria?
Hvorfor?/Hvorfor ikke?

9.2.3. Skanneopgave

Instruktion: Skan teksten og svar på de tre spørgsmål. (Tekstuddraget er fra Gads Danske Forfatterleksikon (side 110-111), Gads forlag 1999)

Martha Christensen

Du har set filmen *Dansen med Regitze*. Nu vil du gerne vide lidt om forfatteren Martha Christensen, der har skrevet bogen *Dansen med Regitze*, som filmen bygger på. Du har tre spørgsmål.

1. Hvor blev Martha Christensen født?
2. Hvor gammel var hun, da hun debuterede med sin første roman?
3. Hvem instruerede *Dansen med Regitze*?

Fokuspunkter

I forhold til målene lægger visitator især mærke til følgende:

- Har kursisten forstået tekstens nøgleinformationer?
- Hvordan griber kursisten opgaven an?
- Hvor lang tid bruger kursisten på opgaven - har kursisten fx medbevægelser?
- Forstår kursisten opgaven - hvor mange gange skal instruktionen fx gentages?
- Kan kursisten læse en instruktion?
- Kan kursisten skanne, dvs. hurtigt få fat i den enkelte information i teksten?
- Hvordan er kursistens præcision i læsningen?
- Ordforrådet?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul:
Danskuddannelse 3, modul 6
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitator, om der er tale om A- eller B-placering på modul 6
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitator, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde målene, eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau

Hvem er denne kvinde?

Du ser hendes billede i avisen og vil gerne finde ud af, hvem hun er. Du læser artiklen.

Svar på følgende tre spørgsmål, når du har læst artiklen:

1. Synes du, Eva Maria har haft et spændende liv?
Hvorfor?/Hvorfor ikke?
2. Hvad synes du er det hårdeste ved Eva Marias liv?
3. Kunne du tænke dig at leve ligesom Eva Maria?
Hvorfor?/Hvorfor ikke?

Eva Maria - historien om en nonne

Som ung boede hun i hippiekollektiv og flirtede med fyre, men det var aldrig nok. Da hun blev 19 år, lukkede hun døren bag sig. Eva Maria blev nonne. I dag - 29 år efter - lever hun i et kloster, hvor ingen andre har adgang. Hun må ikke forlade stedet, og det er kun tilladt at tale to gange om dagen. Eva Maria lever kun for ét. Kun for én. Gud.

Hvad er meningen? - og hvad er det værd at brug sit liv på? For de fleste er svaret på det spørgsmål forbundet med tvivl, søgen - og nye spørgsmål. Men for enkelte er det entydigt - de har fundet meningen med deres liv, siger de.

Femten vågne timer med bøn og arbejde - i absolut stilhed. Kun to gange dagligt må hun tale med sine otte medsøstre. Dagblade, radio og tv har hun ikke adgang til. Og der går måneder mellem, at hun får personlige besøg.

Sådan forløber alle dage for søster Eva Maria Wrige.

Siden hun som 19-årig valgte livet som karmelitnonne - den strengeste af de katolske ordener - har hun været hjemme én gang: Da hendes far døde.

Nu er hun 48 år.

Kursistark

Eva Marias valg er historien om at frasige sig alt det, de fleste mennesker værdsætter, men føle sig lykkelig ved det. Samfundet er styret af lyst og materiel overflod, synes Eva Maria. Vi skal turde følge den livsopgave, vi hver især har, i stedet for at flakse omkring og aldrig erkende den. Og for Eva Maria er livsopgaven at forsøge at kanalisere Guds kærlighed, så resten af verden får glæde af den.

Vi begynder, dengang Eva Maria kun hed Eva og levede som så mange andre unge. Gik til fester, drak alkohol og kyssede med kærester i ny og næ.

Vietnamkrigen rasede og satte sit præg på hendes politiske bevidsthed.

Hun boede i kollektiv, spiste vegetarmad og læste skrifter om Østens mystik.

En dag kom en flok unge, omvendte hippier, Jesusfolket, til den lille by i Midtsverige, hvor Eva Maria boede. De rejste omkring i Europa og fortalte om deres tro, og Eva Maria og kollektivistene gik for sjov til Jesusfolkets gudstjeneste - bare for at kigge lidt. De andre i kollektivet levede videre som hidtil efter oplevelsen.

»Men jeg blev grebet, da jeg hørte dem fortælle om, hvem Jesus Kristus var. Og jeg var jo meget søgende og tænkte: Hvad er det? Hvad er det?

Der må findes noget. Der må findes en sandhed. Det var første gang, jeg mærkede, at der var en åbenhed for kristendommen i mig«.

»Og det havde jeg ikke troet, for kristendommen stod for mig som det konventionelle samfund. Jeg tænkte: Dette kedelige liv, som man lever i den vestlige verden - det kan ikke være dét, som skal give mig sandheden. Men gennem Jesusfolket fik jeg inspiration til at tænke anderledes. Det var meget gribende. Og i de næste måneder begyndte jeg at opsøge kontakt med flere kristne«, fortæller Eva Maria.

Dengang anede hun ikke, at den intense søgen skulle komme til at afsondre hende fra resten af verden.

Eva Marias barndom var lykkelig. Så lykkelig, at hun selv synes, det lyder idylliseret. Mor var hjemmegående, og far var kriminalbetjent. Især far brugte lange aftener og vandreture i det svenske fjeld på at lytte til Eva Maria og vejlede hende uden at ville bestemme. Eva Maria kalder ham trygheden i sit liv.

Forældrene dyrkede ikke kristendommen. De døbte deres tre børn i den svenske folkekirke, men da lille Eva Maria nægtede at gå i søndagsskole, fik hun lov at lade være. Modsat sine to ældre søskende ville hun heller ikke konfirmeres, for dengang havde hun ingen tro, og så kunne hun umuligt stå inde for den kristne velsignelse.

Efter folkeskolen nægtede hun at gå i gymnasiet, selv om hendes karakterer snildt rakte. Her opstod den første krise mellem hende og forældrene, men Eva Maria ville som altid sin egen vej. Hun ville i stedet finde sandheden, meningen med livet. Hun besluttede at blive nonne.

Eva Marias forældre kørte hende til klosteret den dag i 1974, hun trådte ind. 19 år gammel. Der blev ikke udvekslet mange ord i bilen. Men kort efter skrev hendes elskede far et digt til hende, hvor han beskrev sine følelser. Han var knust og følte, at Eva forlod ham. Men det fik ikke Eva Maria til at ændre sin beslutning.

Eva Maria føler stadig, at det var den rigtige beslutning, hun tog i 1974. Og hun har ikke følt trang til at forlade klostret siden. Kun en eneste gang, siden hun blev nonne, har hun været hjemme. Det var for fem år siden, da hendes far døde. Den sidste aften sad hun ved hans seng på hospitalet, og sammen så de solnedgangen ud ad vinduet. Så mistede han bevidstheden og var væk hele natten.

»Næste morgen gik jeg frem og strøg ham på kinden, og så slog han øjnene op og smilede mod mig. Og det blik, han sendte mig, sagde: Vær ikke bange. Alt er i orden. Alt er okay. Og det havde dyb indflydelse på mig. Det var ligesom en bekræftelse på alt det, han har betydet for mig og gjort for mig. At han har givet mig så stor tryghed i livet. Og på en måde afspejlede han Guds kærlighed som noget, jeg altid kan stole på - til trods for, at han ikke har givet mig en bevidst kristen tro«.

Af Tanja Parker Astrup og Jakob Moll

Kursistark

Skan teksten her nedenfor, og svar på de tre spørgsmål. Arbejd hurtigt.

Du har set filme *Dansen med Regitze*. Nu vil du gerne vide lidt om forfatteren Martha Christensen, der har skrevet bogen *Dansen med Regitze*, som filmen bygger på. Du har tre spørgsmål.

1. Hvor blev Martha Christensen født? _____
2. Hvor gammel var hun, da hun debuterede med sin første roman? _____
3. Hvem instruerede *Dansen med Regitze*? _____

Martha Christensen (12.6.1926-3.1.1995)

Personerne i Martha Christensens romaner er beskedne - og stiller beskedne fordringer til tilværelsen. Et fællestræk er typisk for dem. De vil elskes. Men forfatteren placerer dem i miljøer, hvor de ikke bliver det, fordi de er ude af stand til at håndtere deres eget liv. Martha Christensen skildrer afvigere, som sjældent gøres til genstand for litteratur. De overlades til institutionernes professionelle behandlere, der nok tager sig af, men ikke holder rigtigt af dem. Man kan ikke elske professionelt. Christensen har fra sit eget liv sans for, at sagen set fra behandlerens eller pædagogens side heller ikke er ukompliceret. Den behandler, der involverer sig i sine klienters liv, gør det ofte af grunde, han ikke er sig bevidst. Bag menneskers uegennyttighed stikker der altid en skjult egoisme, viser Martha Christensen. Hun er i den forstand en etisk skeptiker.

Martha Christensen blev født i Holsted i Jylland som datter af en smed. Hun uddannede sig først på handelsskole, læste dernæst på seminarieret, som hun dog opgav, og blev i stedet fritidspædagog fra 1951. Hun slog sig ned på Fyn og arbejdede som pædagog på Svanegården i Odense frem til 1986. Selv fik Martha Christensen ingen børn. Hun var ugift og boede i den idylliske landsby Millinge ved Falsled på Sydfoyn, hvor hun havde et stråtækt bondehus, langt fra den litterære alfarvej. Men netop kendskabet til disse lokaliteter, landsbyen og arbejdslivet i storbyen, virkede befordrende for værkerens typiske hverdagsrealisme.

Allerede i 1950'erne begynder Martha Christensen at skrive og får udgivet noveller og digte i tidsskrifterne *Vild Hvede* og *Hvedekorn*, men sine tidlige romanmanuskripter får hun retur fra forlagene. Først i en alder af 36 debuterer hun med romanen *Vær god mod Remond* (1962). I sin efterfølgende karriere skriver hun i alt 16 bøger, alle prosaværker. Martha Christensen dør i 1995 efter lang tids sygdom, og hendes sidste bog *Når mor kommer hjem...* (1995) udkommer posthumt.

Martha Christensen er socialpsykologisk realist og adskiller sig fra de øvrige nyrealister ved at lade det sociale perspektiv styre det psykologiske. Hun skildrer i et enkelt og hverdagsligt sprog genkendelige miljøer og mennesker, som hun stiller sig solidarisk med uden at være blind for de usympatiske sider. Forfatterskabet har Martha Christensen selv inddelt tematisk i fire grupper: samvittighedsbøgerne, de sociale bøger, familieromanerne og resten.

Samvittighedsbøgerne tæller bl.a. *Som de vil ha' dig* (1974), *Borgmesteren sover* (1979) og *Manden som ville ingen ondt...* (1989). I disse bøger kortlægger forfatteren motiverne bag den gode vilje og årsagerne til, at den, der vil godt, ofte kommer til at forårsage ødelæggende skade på de mennesker, han har i sin varetægt. Dette gælder i særdeleshed socialrådgiveren i *Manden som ville ingen ondt*, der ikke kan sætte grænser mellem sit private og professionelle liv og derfor ødelægger begge.

De sociale bøger tæller bl.a. *Vær god mod Remond, En fridag til fru Larsen* (1977), *Tusindfryd* (1984) og *Når mor kommer hjem...* De handler om, hvordan samfundet behandler sine afvigere. I debutromanen *Vær god mod Remond* skildres en 6-årig åndssvag, der svigtes af de mennesker; han knytter sig til. Moderen svigter ham til fordel for en ny mand, og da forholdet har stabiliseret sig, får parret et ønskebarn. Det skubber Remond ud af fællesskabet, og i jalousi forsøger han at kvæle sin nye lillesøster. Som en konsekvens heraf sendes han på institution, og historien gentager sig. Her knytter han sig til pædagogen Eva, men hun flytter efter et stykke tid. Naiv som han er, tager Remond ud for at lede efter hende. Desillusioneret må han konstatere: „De havde narret ham. Allesammen. Også Eva. De havde narret ham altid og ville altid gøre det. Han var alene og udenfor. Alene. Afmægtig. Skubbet til side og overladt til sig selv. Og han havde ikke engang ord for at sige det.”

Citatet er eksemplarisk for Martha Christensens stil. Hun skriver pointeret i et sprog rensat for manerer. Det indresyn, der etableres, skaber en identifikation mellem fortæller og den skildrede person, og den afsluttende glidning op på fortællerkommentarens niveau sker umærkeligt. Det er fortælleren, der er i stand til at formulere det, drengen ikke har ord for, men føler så stærkt. Et andet træk, der kendetegner Christensen, er den sceniske teknik, hvor dialogen bæres af en replikindividualisme, som rammer talesprogets brudfyldte form. Den enkle stil bevirker, at fokus lægges på historien.

Martha Christensens familieromaner, som fx *Vores egen Irene* (1976) og *Høvdingebørn* (1991), handler om de band, familien påfører individet. Høvdingen i sidstnævnte refererer til en dominerende far, der som enkemand sætter et alt for stærkt præg på sine seks børn. Han er grundtvigianer, med i alle bestyrelser i lokalsamfundet og en glimrende taler og forsanger. Men netop faderens styrke bliver en tung arv for de seks

søskende, navnlig fordi han gør forskel og tilmed slår hånden af to af dem. Børnenes liv bliver derfor en kamp for at frigøre sig.

Forfatterskabets højdepunkt er *Dansen med Regitze* (1987), der skildrer titelpersonens livslange ægteskab med arbejderen Karl Aage. Regitze er uheldredeligt syg, men overkommer heroisk sin smerte. Under en fest i kolonihavehuset gør Karl Aage status over sit liv, og i en række tilbageblik fortælles historien om parrets dans gennem livet. Romanen filmatiseres af Kasper Rostrup og modtager i 1989 en Bodil som årets bedste film og nomineres sågar til en Oscar.

Forfatterskabets restgruppe tæller bl.a. novellsamlingerne *Banken* (1970) og *Hvis vi elskede mere* (1982), der tematisk beskæftiger sig med de samme problemer som romanerne. Et fælles træk i hele produktionen er et overordnet forsøg på at udforske årsagerne til menneskenes ulykker. Ikke for at løse dem, for livets problemer lader sig ikke endeligt løse, men for at belyse oversete eksistenser. Forfatterskabet behandler social og eksistentiel afmagt, der vender sig mod personer selv i form af skyld og samvittighedsnag. Netop uselvstændigheden gør personer til ofre, deres liv lægges i hænderne på terapeuter og institutioner, og dermed tildeles behandlerne en magt, som ikke håndteres uproblematisk.

Hovedværker: *Vores egen Irene* (1976), *Dansen med Regitze* (1987) og *Manden som ville ingen ondt...* (1989)

(Fra Gads Danske Forfatterleksikon. Litteraturens stemmer, red. Benedicte Kieler og Klaus P. Mortensen, Gads Forlag 1999)

9.2.4. Fri skriftlig produktion

Bog- eller filmanmeldelse til skolebladet

Visitor samtaler med kursisten og giver gerne inspiration til opgaven, inden kursisten går i gang med den. Det står selvfølgelig kursisten frit for at anmelde andet end film og bøger, fx et teaterstykke, et magasin osv. Det afgørende er at kursisten demonstrerer evne til at bruge fortællende og argumenterende sprog på det krævede niveau.

Foreslået tidsforbrug: en halv time.

Fokuspunkter

I forhold til målene lægger visitor især mærke til følgende:

- Forståelighed og skrivehastighed
- Syntaks, morfologi, ordforråd og ortografi
- Kan kursisten læse en instruktion?

Vurdering

- svarer kursistens præstation til målene, indplaceres kursisten til start på næste modul:
Danskuddannelse 3, modul 6
- er kursistens præstation *over* dette niveau, vurderer visitor, om der er tale om en A- eller B-indplacering på modul 6
- er kursistens præstation *under* dette niveau, vurderer visitor, hvor langt kursisten er fra at kunne opfylde niveauets krav eventuelt ved at teste kursisten på et lavere niveau

Skriv en anmeldelse

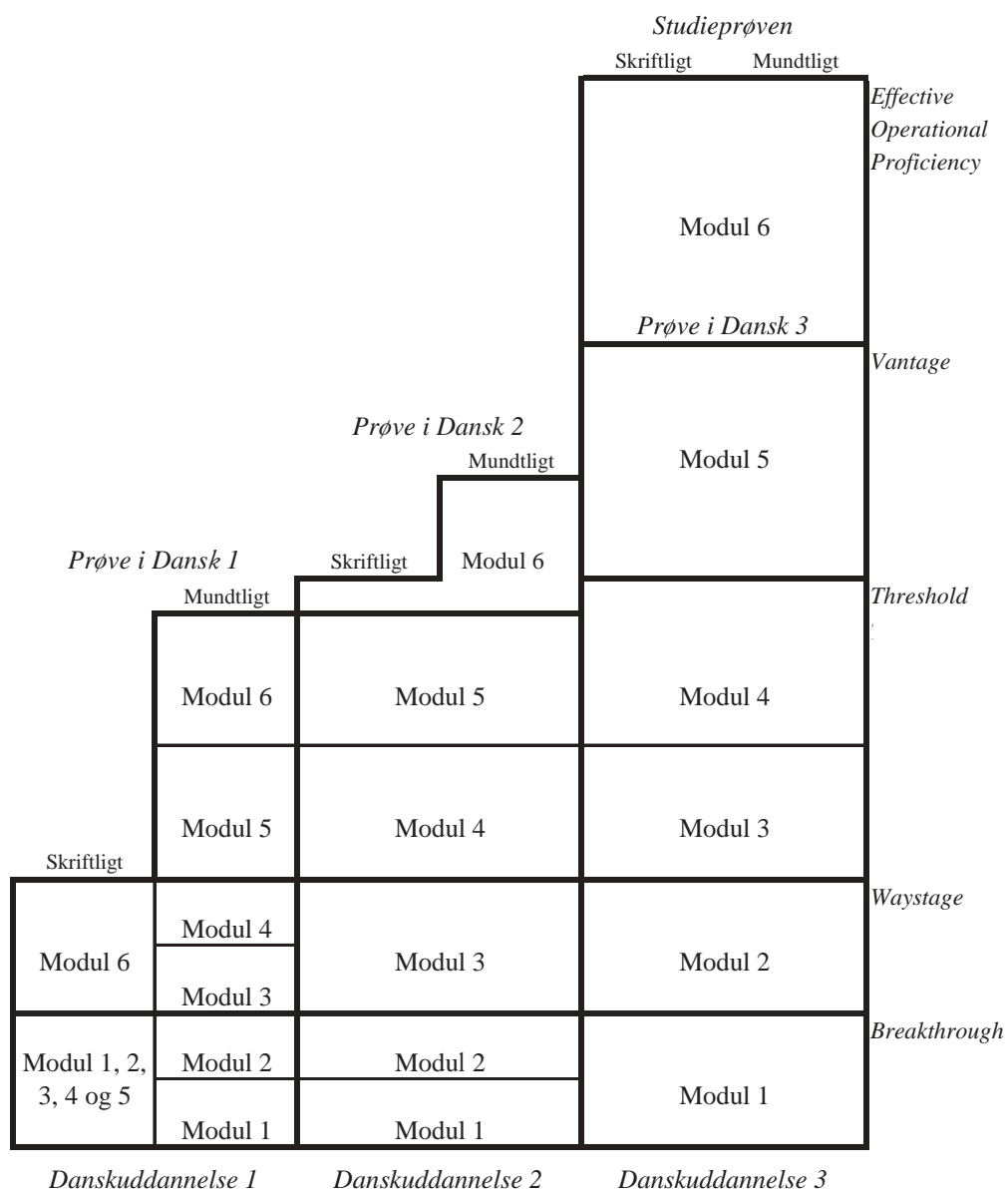
Skriv én af de to følgende opgaver:

1. ”Denne her bog er så fantastisk, at jeg er sikker på, at jeg læser den mindst én gang mere.”
Skriv en anmeldelse til skolebladet af en god bog, du har læst.
 - Du fortæller kort, hvad bogen handler om.
 - Du forklarer, hvorfor du synes den er god, og hvorfor du kan anbefale den til andre.

2. ”Denne her film må jeg simpelthen se igen.” Skriv en anmeldelse til skolebladet af en god film, du har set i biografen eller fjernsynet.
 - Du fortæller kort, hvad filmen handler om.
 - Du forklarer, hvorfor du synes den er god, og hvorfor du kan anbefale den til andre.

Bilag

Danskuddannelse til voksne udlændinge Niveaumodel

Danskuddannelse til voksne udlændinge Moduloversigt

		Prøve i Dansk 1		Prøve i Dansk 2		Studieprøven			
		Skriftligt	Mundtligt	Skriftligt	Mundtligt	Skriftligt	Mundtligt		
Modul 6		<i>Waystage</i>	<i>Threshold</i>	<i>Threshold</i>	<i>Threshold/ vantage</i>	<i>Effective Operational Level</i>		Modul 6	
						Prøve i Dansk 3			
Modul 5	<i>Break- through</i>	<i>Waystage/ threshold</i>	<i>Threshold</i>		<i>Vantage</i>		Modul 5		
	<i>Morfematisk princip</i>								
Modul 4	<i>Morfematisk og fonema- tisk princip</i>	<i>Waystage</i>	<i>Waystage/threshold</i>		<i>Threshold</i>		Modul 4		
Modul 3	<i>Fonematisk princip</i>	<i>Breakthrough waystage</i>	<i>Waystage</i>		<i>Waystage/threshold</i>		Modul 3		
Modul 2	<i>Fonematisk princip</i>	<i>Break- through</i>	<i>Breakthrough</i>		<i>Waystage</i>		Modul 2		
Modul 1		<i>Før break- through</i>	<i>Før breakthrough</i>		<i>Breakthrough</i>		Modul 1		
		Danskuddannelse 1	Danskuddannelse 2		Danskuddannelse 3				

Målbeskrivelser for de tre danskuddannelser fra bekendtgørelsen

1. Danskuddannelse 1

1.1. Modul 1

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere mundtligt på dansk i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et yderst enkelt sprog i et mindre udsnit af hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
 - kan forstå hovedindholdet i yderst enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et yderst enkelt og tydeligt udtalt sprog, og hvor den eventuelle samtalepartner bidrager til forståelsen
 - kan kommunikere mundtligt i et yderst enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig måde, når den eventuelle samtalepartner bidrager til, at kommunikationen lykkes
- har tilegnet sig basale skriftsprogsfærdigheder, herunder
 - kan genkende få, hyppigt forekommende, skrevne ord i relation til et meget begrænset udsnit af konkrete, almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed
 - kan skrive sit navn, når den fornødne tid er til rådighed
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

1.2. Modul 2

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere mundtligt på dansk i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et yderst enkelt sprog i et udsnit af hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
 - kan forstå hovedindholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et yderst enkelt og tydeligt udtalt sprog, og hvor den eventuelle samtalepartner bidrager til forståelsen
 - kan kommunikere mundtligt i et yderst enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig måde, når den eventuelle samtalepartner bidrager til, at kommunikationen lykkes
- har tilegnet sig basale skriftsprogsfærdigheder, herunder
 - kan læse få, meget korte og yderst enkle sætninger og få, korte og hyppigt forekommende ord i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed; kan læse lydrette enstavelsesord bestående af to bogstaver og kender alfabetet og bogstavnavne og/eller bogstavernes lydverdi
 - kan skrive sit navn og CPR-nummer, når den fornødne tid er til rådighed, kan skrive alfabetets store og små bogstaver og tal
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

1.3. Modul 3

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere mundtligt på dansk i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et yderst enkelt sprog i et udsnit af hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
 - kan forstå indholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et meget enkelt og tydeligt udtalt sprog, og hvor den eventuelle samtalepartner bidrager til forståelsen
 - kan kommunikere mundtligt i et meget enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig måde, når den eventuelle samtalepartner bidrager til, at kommunikationen lykkes
- har tilegnet sig basale skriftsprogsfærdigheder, herunder
 - kan læse meget korte tekster, bestående af korte og yderst enkle sætninger, som indeholder et lille, basalt ordforråd i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed; kan læse lydrette en- og tostavelsesord og kender den alfabetiske rækkefølge
 - kan skrive hyppigt forekommende ord i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, navn og adresse og lydrette enstavelsesord, når den fornødne tid er til rådighed
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

1.4. Modul 4

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere mundtligt på dansk i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et forholdsvis enkelt sprog i hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
 - kan forstå indholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et forholdsvis enkelt og tydeligt udtalt sprog
 - kan kommunikere mundtligt i et forholdsvis enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde
- har tilegnet sig basale skriftsprogsfærdigheder, herunder
 - kan læse korte tekster, bestående af yderst enkle sætninger, som indeholder et lille, basalt ordforråd i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed; har kendskab til det fonematiske princip og har begyndende forståelse af det morfematiske princip
 - kan skrive yderst enkle sætninger, som indeholder ord, der forekommer hyppigt i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold, samt skrive lydrette en- og tostavelsesord, når den fornødne tid er til rådighed
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

1.5. Modul 5

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *kan fungere mundtligt på dansk i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et enkelt, men forholdsvis sammenhængende sprog i hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder*
 - *kan forstå indholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et forholdsvis enkelt og tydeligt udtalt sprog*
 - *kan kommunikere mundtligt i et enkelt, men forholdsvis sammenhængende sprog om almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde*
- *kan fungere skriftligt på dansk i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et yderst enkelt sprog i et udsnit af hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder*
 - *kan finde konkret information i et mindre udsnit af tekster og læse enkle tekster, der i et yderst enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde helt enkle blanketter med personlige data, når den fornødne tid er til rådighed; har kendskab til forskellige afkodningsstrategier: det fonematiske princip, stavelseslæsning, det morfematiske princip og ordbilledlæsning*
 - *kan formulere sig skriftligt i et yderst enkelt sprog på en forståelig måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed*
- *har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.*

1.6. Modul 6 (fører frem til Prøve i Dansk 1)

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere mundtligt på dansk i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et enkelt, men sammenhængende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed i hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
 - kan forstå indholdet i enkel kommunikation om almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et tydeligt udtalt sprog med en vis grad af kompleksitet
 - kan kommunikere mundtligt i et enkelt, men sammenhængende og forholdsvis flydende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed om almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde
- kan fungere skriftligt på dansk i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et forholdsvis enkelt sprog i hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
 - kan finde konkret information og forstå indholdet i et udsnit af tekster, der i et forholdsvis enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde enkle blanketter med personlige data, når den fornødne tid er til rådighed
 - kan formulere sig skriftligt i et forholdsvis enkelt sprog på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold, når den fornødne tid er til rådighed
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

2. Danskuddannelse 2

2.1. Modul 1

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et yderst enkelt sprog i et mindre udsnit af hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
 - kan forstå hovedindholdet i yderst enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et yderst enkelt og tydeligt udtalt sprog, og hvor den eventuelle samtalepartner bidrager til forståelsen
 - kan kommunikere mundtligt i et yderst enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig måde, når den eventuelle samtalepartner bidrager til, at kommunikationen lykkes
 - kan læse korte tekster, bestående af yderst enkle sætninger, som indeholder et lille, basalt ordforråd i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold; har kendskab til forskellige afkodningsstrategier: det fonematiske princip, stavelseslæsning, det morfematiske princip og ordbilledlæsning
 - kan skrive yderst enkle sætninger, som indeholder ord, der forekommer i relation til konkrete, almindelige hverdagsforhold
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

2.2. Modul 2

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et yderst enkelt sprog i et udsnit af hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
 - kan forstå hovedindholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et yderst enkelt og tydeligt udtalt sprog, og hvor den eventuelle samtalepartner bidrager til forståelsen
 - kan kommunikere mundtligt i et yderst enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig måde, når den eventuelle samtalepartner bidrager til, at kommunikationen lykkes
 - kan finde konkret information i et mindre udsnit af tekster og læse enkle tekster, der i et yderst enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde helt enkle blanketter med personlige data; har kendskab til forskellige afkodningsstrategier: det fonematiske princip, stavelseslæsning, det morfematiske princip og ordbilledlæsning
 - kan formulere sig skriftligt i et yderst enkelt sprog på en forståelig måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

2.3. Modul 3

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et forholdsvis enkelt sprog i hyppigt forekommende dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
 - kan forstå indholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et forholdsvis enkelt og tydeligt udtalt sprog
 - kan kommunikere mundtligt i et forholdsvis enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde
 - kan finde konkret information og forstå indholdet i et udsnit af tekster, der i et forholdsvis enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde enkle blanketter med personlige data
 - kan formulere sig skriftligt i et forholdsvis enkelt sprog på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

2.4. Modul 4

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et enkelt, men forholdsvis sammenhængende sprog i hyppigt forekommende dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder*
 - *kan forstå indholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et forholdsvis enkelt og tydeligt udtalt sprog*
 - *kan kommunikere mundtligt i et enkelt, men forholdsvis sammenhængende sprog om almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde*
 - *kan finde konkret information og forstå indholdet i et forholdsvis bredt udsnit af tekster, der i et enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde enkle blanketter*
 - *kan formulere sig skriftligt i et enkelt, men forholdsvis sammenhængende sprog på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold*
- *har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.*

2.5. Modul 5

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et enkelt, men sammenhængende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed i hyppigt forekommende kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder*
 - *kan forstå indholdet i enkel kommunikation om almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et tydeligt udtalt sprog med en vis grad af kompleksitet*
 - *kan kommunikere mundtligt i et enkelt, men sammenhængende og forholdsvis flydende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed om almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde*
 - *kan finde information og forstå indholdet i et bredt udsnit af tekster, der i et enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde forholdsvis komplicerede blanketter*
 - *kan formulere sig skriftligt i et enkelt og sammenhængende sprog på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold*
- *har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.*

2.6. Modul 6 (fører frem til Prøve i Dansk 2)

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et sammenhængende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed i hyppigt forekommende kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder*
- *kan forstå indholdet i enkel kommunikation, hvor der anvendes et tydeligt udtalt sprog med en vis grad af kompleksitet*
- *kan kommunikere mundtligt i et sammenhængende og flydende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed om almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde*
- *kan finde information og forstå indholdet i et bredt udsnit af tekster, der i et forholdsvis komplekst sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde forholdsvis komplicerede blanketter*
- *kan formulere sig skriftligt i et forholdsvis sammenhængende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold*
- *har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.*

3. Danskuddannelse 3

3.1. Modul 1

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et yderst enkelt sprog i et udsnit af hyppigt forekommende, dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder*
- *kan forstå hovedindholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et yderst enkelt og tydeligt udtalt sprog, og hvor den eventuelle samtalepartner bidrager til forståelsen*
- *kan kommunikere mundtligt i et yderst enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig måde, når den eventuelle samtalepartner bidrager til, at kommunikationen lykkes*
- *kan finde konkret information i et mindre udsnit af tekster og læse enkle tekster, der i et yderst enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde helt enkle blanketter med personlige data; har kendskab til forskellige afkodningsstrategier: det fonematiske princip, stavelseslæsning, det morfematiske princip og ordbilledlæsning*
- *kan formulere sig skriftligt i et yderst enkelt sprog på en forståelig måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold*
- *har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.*

3.2. Modul 2

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et forholdsvis enkelt sprog i hyppigt forekommende dagligdags kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder*
- *kan forstå indholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et forholdsvis enkelt og tydeligt udtalt sprog*
- *kan kommunikere mundtligt i et forholdsvis enkelt sprog om konkrete og almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde*
- *kan finde konkret information og forstå indholdet i et udsnit af tekster, der i et forholdsvis enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde enkle blanketter med personlige data*
- *kan formulere sig skriftligt i et forholdsvis enkelt sprog på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold*
- *har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.*

3.3. Modul 3

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et enkelt, men forholdsvis sammenhængende sprog i hyppigt forekommende dagligdags kommunikations-situationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
- kan forstå indholdet i enkel kommunikation om konkrete og almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et forholdsvis enkelt og tydeligt udtalt sprog
- kan kommunikere mundtligt i et enkelt, men forholdsvis sammenhængende sprog om almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde
- kan finde konkret information og forstå indholdet i et forholdsvis bredt udsnit af tekster, der i et enkelt sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde enkle blanketter
- kan formulere sig skriftligt i et enkelt, men forholdsvis sammenhængende sprog på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

3.4. Modul 4

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et enkelt, men sammenhængende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed i hyppigt forekommende kommunikationssituationer, hvor kontekst og indhold er bekendt, herunder
- kan forstå indholdet i enkel kommunikation om almindelige hverdagsforhold, hvor der anvendes et tydeligt udtalt sprog med en vis grad af kompleksitet
- kan kommunikere mundtligt i et enkelt, men sammenhængende og flydende sprog med en vis grad af kompleksitet og forholdsvis høj grad af korrekthed om almindelige hverdagsforhold på en forståelig og situationstilpasset måde
- kan finde information og forstå indholdet i et bredt udsnit af tekster, der i et forholdsvis komplekst sprog omhandler konkrete og almindelige hverdagsforhold; kan læse og udfylde forholdsvis komplicerede blanketter
- kan formulere sig skriftligt i et forholdsvis sammenhængende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold
- har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.

3.5. Modul 5 (fører frem til Prøve i Dansk 3)

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et sammenhængende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en forholdsvis høj grad af korrekthed i de fleste kommunikationssituationer, herunder*
- *kan forstå hovedparten af almindeligt forekommende kommunikation, hvor sproget er forholdsvis nuanceret og komplekst*
- *kan kommunikere mundtligt i et sammenhængende, flydende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en høj grad af korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde*
- *kan udtrække information af og forstå indholdet i et bredt udsnit af tekster, der er formuleret i et forholdsvis nuanceret og komplekst sprog*
- *kan formulere sig skriftligt i et sammenhængende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en forholdsvis høj grad af korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold*
- *har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.*

3.6. Modul 6 (fører frem til Studieprøven)

Formål

Formålet med undervisningen på modul 6 er, at kursisten kvalificerer sig dansksprogligt til videregående uddannelse. Undervisningen afsluttes med Studieprøven, som normalt er det dansksproglige krav til optagelse på korte, mellemlange og lange videregående uddannelser.

Mål

Målet med undervisningen er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et sammenhængende, nuanceret og komplekst sprog med høj grad af korrekthed i de fleste kommunikationssituationer, herunder:*
- *kan forstå almindeligt forekommende kommunikation, hvor sproget er nuanceret og komplekst, samt følge en forelæsning, præsentation, debat el. lign.*
- *kan kommunikere mundtligt i et umiddelbart forståeligt, sammenhængende, flydende, nuanceret og komplekst sprog med høj grad af korrekthed på en situationstilpasset måde samt kan opretholde en akademisk diskussion, kan argumentere og konkludere og kan give en velstruktureret præsentation af et emne*
- *hurtigt kan udtrække information af og forstå indholdet i tekster, der er formuleret i et nuanceret og komplekst sprog, herunder tekster i relation til uddannelse på højt niveau*
- *umiddelbart forståeligt kan formulere sig skriftligt om vanskeligere emner i et sammenhængende, komplekst, nuanceret og præcist sprog med en høj grad af korrekthed på en situationstilpasset måde*
- *har opnået indsigt i kultur- og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil.*

Modulindplaceringsskema

Visitor	Dato
---------	------

Kursistens navn	Cpr-nr.
-----------------	---------

Læsekompetence	Modulplacering: Modul () ☐ A ☐ B
Bemærkninger	

Skriftlig kompetence	Modulplacering: Modul () ☐ A ☐ B
Bemærkninger	

Mundtlig kompetence	Modulplacering: Modul () ☐ A ☐ B
Bemærkninger	

Samlet vurdering	Danskuddannelse: ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 Modulplacering: Modul () ☐ A ☐ B
Sammenfattende bemærkninger	

Vejledning til Modulindplaceringsskema

Skemaet anvendes til registrering af modulindplacering i forhold til *læsekompetence, skriftlig kompetence og mundtlig kompetence*. Endelig indplacering på danskuddannelse og modul indføres i kassen nederst på siden.

Det anbefales, at visitator undervejs gør noter, når kursisten løser/har løst en opgave, fx med udgangspunkt i fokuspunkterne ved hver delopgave.

Når feltet *Modulplacering* er udfyldt for den enkelte delkompetence, kan observationer af særlig relevans for kommende lærer anføres i feltet *Bemærkninger* i relation til delkompetencen, fx

- særlige karakteristika, jf. fokuspunkterne
- svagheder og styrker
- særlige undervisningsbehov.

I skemaets nederste felt, *Samlet vurdering*, sammenfattes til en samlet modulplacering i feltet *Danskuddannelse og modulindplacering*.

Vurderes det, at kursisten har færdigheder svarende til modulets begyndelse, sættes der kryds i feltet *A*. Hvis kursisten skønnes at have kortere vej, inden målene for modulet nås, sættes der kryds i feltet *B*. Dette er eksempelvis tilfældet, hvis kursisten vurderes at have kompetencer svarende til midtvejs i modulet, eller hvis kursisten har en såkaldt skæv sproglig profil.

I feltet *Sammenfattende bemærkninger* noteres konkluderende bemærkninger fra visitationen, fx

- begrundelse for endelig modulplacering, når kursisten har en såkaldt skæv sproglig profil og modulplaceres ud fra laveste kompetence - karakteren af den svage kompetence noteres
- begrundelse for valg af delvist modul (*B*)
- kendskab til eller formodning om, at kursisten har særlige vanskeligheder, som læreren skal være opmærksomhed på og observere i undervisningsforløbet
- særlige undervisningsbehov (fx udtalevanskeligheder)
- eventuelle overvejelser i forbindelse med valg af danskuddannelse
- særlige forhold af betydning af undervisningstilbudet (fx deltagelse i anden uddannelse, aktivring, beskæftigelse).

Det udfyldte skema kopieres til brug for kursistens kommende lærer.

